

Euroopa Liidu Teataja

L 95

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

53. aastakäik

15. aprill 2010

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/13/EL, 10. märts 2010, audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) ⁽¹⁾ 1

Hind: 3 EUR

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2010/13/EL,

10. märts 2010,

audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv)

(kodifitseeritud versioon)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1 ja artiklit 62,

saavutamise viise. Vajalikud on teatavad meetmed, et võimaldada ja tagada üleminek riigisestelt turgudelt ühisele programme tootmise ja levitamise turule ning sätestada ausa konkurentsi tingimused, ilma et see piiraks audiovisuaalmeedia teenuste rolli avalike huvide teenimisel.

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

- (3) Euroopa Nõukogu on vastu võtnud piiriülese televisiooni Euroopa konventsiooni.

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiivi 89/552/EMÜ (audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv)) ⁽²⁾ on korduvalt oluliselt muudetud ⁽³⁾. Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks kõnealune direktiiv kodifitseerida.

- (2) Mitmesuguste tehnoloogiate abil üle piiride osutatavad audiovisuaalmeedia teenused on üks liidu eesmärkide

- (4) Audiovisuaalmeedia teenuste edastamise uute tehnoloogiate valguses peaks teleringhäälingutegevuse õiguslikus raamistikus arvesse võtma struktuurimuutuste, info- ja sidetehnoloogiate (IST) leviku ja tehnoloogilise arengu mõju äärmuslikele, eriti kommertsringhäälingu rahastamisele, ning tagama peaks Euroopa infotehnoloogiale ning meediatööstusele ja -teenustele optimaalsed konkurentsitingimused ning õiguskindluse, samuti kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse.

- (5) Audiovisuaalmeedia teenused on nii kultuuri- kui ka majandusteenused. Nende kasvav tähtsus ühiskonnale, demokraatialle – eriti teabevabaduse, arvamuste paljususe ja meedia pluralismi tagamisel – haridusele ja kultuurile õigustab nende teenuste suhtes erieeskirjade kohaldamist.

- (6) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 167 lõikes 4 nõutakse, et liit võtaks nimetatud aluslepingu teiste sätete kohaselt tegutsedes arvesse kultuuriaspekte, eriti selleks, et austada ja edendada kultuuride mitmekesisust.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2009. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teataja* seni avaldamata) ja nõukogu 15. veebruari 2010. aasta otsus.

⁽²⁾ EÜT L 298, 17.10.1989, lk 23. Akti algpealkiri oli „Nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta”.

⁽³⁾ Vt I lisa A osa.

- (7) Euroopa Parlamendi 1. detsembri 2005. aasta⁽¹⁾ ja 4. aprilli 2006. aasta⁽²⁾ resolutsioonides Doha vooru ja WTO ministrite konverentsi kohta nõudis Euroopa Parlament, et põhilised avalikud teenused, nagu audiovisuaalteenused, arvataks teenuskaubanduse üldlepingu (GATS) läbirääkimiste raames liberaliseerimisest välja. Oma 27. aprilli 2006. aasta seisukohas⁽³⁾ toetas Euroopa Parlament Unesco kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni, mis märgib eelkõige, et „kultuuriüritused, kultuurikaubad ja -teenused on nii majanduslikud kui ka kultuurilised, sest nad on identiteedi, väärtuste ja tähenduse kandjad ning seepärast ei tohi neid käsitleda, nagu oleks neil üksnes kommertslik väärtus”. Nõukogu 18. mai 2006. aasta otsusega 2006/515/EÜ (kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni sõlmimise kohta)⁽⁴⁾ kiideti Unesco konventsioon ühenduse nimel heaks. Konventsioon jõustus 18. märtsil 2007. Käesolevas direktiivis austatakse kõnealuse konventsiooni põhimõtteid.
- (8) On hädavajalik, et liikmesriigid tagavad kõigi selliste toimingute vältimise, mis võivad ohustada teleprogrammide vaba ringlust ja nendega kauplemist või mis võivad soodustada valitseva seisundi tekkimist, mis võib põhjustada televisiooni kaudu edastatava teabe ja kogu teabelevisektori mitmekesisuse ja vabaduse piiramist.
- (9) Käesolev direktiiv ei piira liidu seniste või tulevaste ühtlustavate õigusaktide kohaldamist, eriti nende kohustuslike nõuete täitmist, mis käsitlevad tarbijate kaitsmist ning äritehingute ja konkurentsi ausust.
- (10) Traditsioonilised audiovisuaalmeedia teenused, nagu televisioon, ja uued tellitavad audiovisuaalmeedia teenused pakuvad liidus olulisi tööhõivevõimalusi, eriti väikestes ja keskmise suurusega ettevõtjates, ning stimuleerivad majanduskasvu ja investeeringuid. Pidades silmas võrdsete konkurentsivõimaluste ja tõelise Euroopa audiovisuaalmeedia teenuste turu olulisust, tuleks järgida siseturu peamisi põhimõtteid, nagu vaba konkurents ja võrdne kohtlemine, et tagada audiovisuaalmeedia teenuste turgude läbipaistvus ja prognoositavus ning alandada tõkkeid turuletulekuks.
- (11) Et vältida konkurentsimoonusi, suurendada õiguskindlust ning aidata kaasa siseturu väljakujundamisele ja ühtse informi loomisele, on vaja kohaldada kõigi audiovisuaalmeedia teenuste, nii teleringhäälingu (st lineaarsete audiovisuaalmeedia teenuste) kui ka tellitavate audiovi-
- suaalmeedia teenuste (st mittelineaarsete audiovisuaalmeedia teenuste) suhtes vähemalt teatud põhireegleid koordineeritult.
- (12) 15. detsembril 2003 võttis komisjon vastu teatise Euroopa audiovisuaalpoliitika õigusliku reguleerimise tuleviku kohta, milles ta rõhutab, et kõnealuses sektoris peab reguleerimise poliitika nüüd ja edaspidi kaitsma teatavaid avalikke huve, näiteks kultuurilist mitmekesisust, õigust teabele, meediapluralismi, alaealiste kaitset ja tarbijakaitset, ning tõhustama avalikkuse teadlikkust ja meediakirjaoskust.
- (13) Nõukogu ja nõukogus 25. jaanuaril 1999. aastal kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioonis avalik-õigusliku ringhäälingu kohta⁽⁵⁾ kinnitati, et avalik-õigusliku ringhäälingu missiooni täitmisel peab ringhääling saama kasu tehnoloogia arengust. Era- ja avalik-õiguslike audiovisuaalmeedia teenuste osutajate koosseksisteerimine on Euroopa audiovisuaalmeedia turule iseloomulik tunnusjoon.
- (14) Komisjon võttis vastu algatuse „i2010: Euroopa infoühiskond”, et soodustada majanduskasvu ja töökohtade loomist infoühiskonna ja meediaga seotud valdkondades. See on igakülgne strateegia, mis on mõeldud Euroopa infosisu tootmise, digitaalmajanduse arengu ja IST kasutuselevõtu soodustamiseks infoühiskonna teenuste ja meediateenuste, võrkude ja seadmete lähenemise taustal, tänapäevastades ja rakendades kõiki ELi poliitika vahendeid: õigusakte, teadusuuringuid ja partnerlust tööstusharuga. Komisjon on pühendunud infoühiskonna teenuste ja meediateenuste sidusa sisetururaamistiku loomisele, tänapäevastades audiovisuaalteenuste õiguslikku raamistikku. Põhimõtteliselt saavutatakse algatuse i2010 eesmärk, võimaldades tööstusharudel kasvada üksnes vajaliku reguleerimise juures ning võimaldades väikestel alustavatel ettevõtetel – mis on tuleviku rikkuse ja töökohtade loojad – areneda, tegeleda innovatsiooniga ja luua töökohti vabal turul.
- (15) Euroopa Parlament võttis 4. septembril 2003. aastal,⁽⁶⁾ 22. aprillil 2004. aastal⁽⁷⁾ ja 6. septembril 2005. aastal⁽⁸⁾ vastu resolutsioonid, mis toetasid põhimõtteliselt üldist lähenemisviisi, mille aluseks on kõigi audiovisuaalmeedia teenuste põhieeskirjad ja teleringhäälingu teenuste lisaeeskirjad.

⁽¹⁾ EÜT C 30, 5.2.1999, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi resolutsioon piirideta televisiooni kohta (ELT C 76 E, 25.3.2004, lk 453).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi resolutsioon sõna- ja infovabaduse rikkumise riskide kohta ELis ja eriti Itaalias (põhiõiguste harta artikli 11 lõige 2) (ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 1026).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi resolutsioon direktiivi 89/552/EMÜ (piirideta televisioon) artiklite 4 ja 5 kohaldamise kohta, muudetud direktiiviga 97/36/EÜ, ajavahemikuks 2001–2002 (ELT C 193 E, 17.8.2006, lk 117).

⁽¹⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.

⁽²⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽³⁾ ELT C 296 E, 6.12.2006, lk 104.

⁽⁴⁾ ELT L 201, 25.7.2006, lk 15.

- (16) Käesoleva direktiiviga tõhustatakse põhiõiguste järgimist ja see on täielikult kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, ⁽¹⁾ eriti selle artiklis 11 tunnustatud põhimõtetega. Selles osas ei takista käesolev direktiiv liikmesriikidel mingil moel kohaldamast oma põhiseaduslikke norme, mis on seotud ajakirjandusvabaduse ja sõnavabadusega meedias.
- (17) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord) ⁽²⁾ kohaldamisest tulenevaid liikmesriikide kohustusi. Seetõttu tuleks kavandata riigisiseste meetmete suhtes, mida rakendatakse tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste suhtes, mis on rangemad või üksikasjalikumad kui need, mille puhul tuli Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2007. aasta direktiiv 2007/65/EÜ (millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta) ⁽³⁾ lihtsalt üle võtta, kohaldada direktiivi 98/34/EÜ artikliga 8 kehtestatud protseduurilisi kohustusi.
- (18) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)) ⁽⁴⁾ artikli 1 lõikele 3 ei piirata liidu tasandil või siseriiklikul tasandil võetud meetmeid, mille eesmärk on saavutada üldist huvi pakkuvaid eesmärke, eelkõige seoses sisu reguleerimise ja audiovisuaalpoliitikaga.
- (19) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide ja nende ametiasutuste vastutust programmide korralduse – sealhulgas tegevusloa, halduslase loa ja maksustamine – rahastamise ja sisu eest. Seetõttu ei mõjutata liikmesriikide kultuurilise arengu sõltumatust ja kultuuri mitmekesisust liidus.
- (20) Käesoleva direktiivi ükski säte ei tohiks nõuda ega ärgitada liikmesriike kehtestama uusi süsteeme mis tahes audiovisuaalmeedia teenuse tüübi litsentsimiseks või halduslubade andmiseks.
- (21) Käesoleva direktiivi kohaldamisel peaks mõiste „audiovisuaalmeedia teenused” hõlmama üksnes teleringhäälingu või tellitavaid audiovisuaalse massimeedia teenuseid ehk teenuseid, mis on mõeldud vastuvõtmiseks elanikkonna märkimisväärselt suure osa poolt ja millel võib olla neile selge mõju. Selle kohaldamisala peaks piirduma Euroopa Liidu toimimise lepingus määratletud teenustega ja peaks seega hõlmama kõiki majandustegevuse vorme, sealhulgas avalikku teenust pakkuvad ettevõtjad, kuid ei hõlma tegevusi, mis on eelkõige mittemajanduslikud ja mis ei konkureeri teleringhäälinguga, näiteks isiklikke veebilehti ja teenuseid, mis koosnevad erakasutajate poolt huviringkondade hulgas jagamiseks ja vahetamiseks loodud audiovisuaalse sisu esitamisest või levitamisest.
- (22) Käesoleva direktiivi kohaldamisel peaks mõiste „audiovisuaalmeedia teenused” hõlmama massimeediat selle teavituslikus, meelelahutuslikus ja avalikkust harivas funktsioonis ning sisaldama audiovisuaalseid ärilisi teadaandeid, kuid mõiste ei peaks laienema ühelegi erakirjavaheuse vormile, nagu piiratud arvule adressaatidele saadetud e-kirjad. Mõiste määratlusest peaks välja jätta kõik sellised teenused, mille peamine otstarve ei ole saadete pakkumine, st kui audiovisuaalne sisu on teenuses puhtjuhuslik ega kannu selle peamist otstarvet. Näiteks võib tuua veebilehed, mis sisaldavad audiovisuaalseid elemente üksnes täiendusena, lühikesi reklaamilõike või teavet, mis on seotud toote või mitteaudiovisuaalse teenusega. Seetõttu tuleks käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta ka rahalist väärtust kujutava panusega hasartmängud, sealhulgas loteriid, kihlveod ja muud hasartmänguteenused, samuti *online* mängud ja otsingumootorid, kuid mitte hasart- ja õnnemängudele keskendunud ülekanded.
- (23) Käesoleva direktiivi kohaldamisel peaks mõiste „audiovisuaalne” osutama liikuvatele piltidele koos heliga või ilma, hõlmates seega tummfilme, kuid mitte audioülekan- deid ega raadioteenuseid. Kui audiovisuaalmeedia teenuse peamine eesmärk on saadete edastamine, peaks sellise teenuse mõiste hõlmama ka selliste saadetega kaasnevat tekstipõhist sisu, näiteks subtiitrimisteenust ja elektroonilisi programmijuhte. Tekstipõhised omaette teenused ei tohiks kuuluda käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ja direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide vabadust reguleerida selliseid teenuseid riigi tasandil kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepinguga.
- (24) Tellitavatele audiovisuaalmeedia teenustele on iseloomulik, et nad on „televisioonilaadsed”, st nad konkureerivad sama vaatajakonna pärast, mis on teleülekannetel, ning nimetatud teenuse kättesaadavuse laad ja vahendid annavad kasutajale põhjuse eeldada, et neile on tagatud regulatiivne kaitse käesoleva direktiivi kohaldamisala piires. Eltoodu valguses ja selleks, et vältida erinevusi vaba liikumise ja konkurentsi osas, tuleks mõistet „saade” tõlgendada dünaamiliselt, võttes arvesse teleringhäälingu arengut.

⁽¹⁾ EÜT C 364, 18.12.2000, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

⁽³⁾ ELT L 332, 18.12.2007, lk 27.

⁽⁴⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

- (25) Mõiste „toimetustavastutus” on oluline meediateenuse osutaja rolli ja seoses sellega audiovisuaalmeedia teenuste määramisel. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalike meetmete vastuvõtmisel toimetustavastutuse mõistet täpsustada, eelkõige „tõhusa kontrolli” tähenduse osas. Käesoleva direktiiviga ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiviga 2000/31/EÜ (infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta))⁽¹⁾ kehtestatud vastutusest vabastamist.
- (26) Käesoleva direktiivi kohaldamisel peaks mõiste „meediateenuse osutaja” määramisest välja jätma füüsilised ja juriidilised isikud, kes üksnes edastavad sisu, mille toimetustavastutus lasub kolmandatel isikutel.
- (27) Teleringhääling hõlmab praegu eelkõige analoogset ja digitaalset teleringhäälingut, otse-eetris voogedastust (*live streaming*), veebiülekandeid ja korduvaid nõudevideoid (*near-video-on-demand*), samal ajal kui näiteks nõudevideod (*video-on-demand*) on üks tellitavatest audiovisuaalmeedia teenustest. Üldjuhul tuleks teleringhäälingu või telesaadete puhul, mida sama meediateenuse osutaja pakub tellitavate audiovisuaalmeedia teenustena, pidada käesoleva direktiivi nõuded täidetuks teleülekande, st lineaarse ülekande suhtes kohaldatavate nõuete täitmisega. Kui erinevat liiki teenuseid pakutakse siiski paralleelselt, kuid need on selgelt eraldi teenused, peaks käesolevat direktiivi kohaldama iga asjaomase teenuse suhtes.
- (28) Käesoleva direktiivi reguleerimisala ei peaks hõlmama ajalehtede ja ajakirjade elektroonilisi versioone.
- (29) Kõik audiovisuaalmeedia teenuse tunnused, mis on esitatud selle määramisel ning mida on selgitatud põhjendustes 21–28, peaksid esinema samaaegselt.
- (30) Teleringhäälingu kontekstis peaks samaaegse vaatamise mõiste hõlmama ka osaliselt samaaegset vaatamist, kuna teleülekande edastamise ja vastuvõtmise vahele jääb edastamisprotsessi tehnilistest põhjustest tulenev lühike ajavahe.
- (31) Käesolevas direktiivis tuleks sätestada audiovisuaalse ärilise teadaande laiem mõiste, mis siiski ei peaks hõlmama avalikes huvides edastatavaid teateid ega tasuta edastatavaid heategevusega seotud üleskutseid.
- (32) Käesolevas direktiivis tuleks „Euroopa päritoluga teosed” määratleda nii, et see ei piiraks liikmesriikidele jäetavat võimalust seda määramist nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuste osutajate suhtes täpsustada, kui on järgitud liidu õigust ja võetakse arvesse käesoleva direktiivi eesmärk.
- (33) Päritoluriigi põhimõtet tuleks vaadelda käesoleva direktiivi tuumana, kuna see on vajalik siseturu loomiseks. Seda põhimõtet tuleks kohaldada kõigi audiovisuaalmeedia teenuste suhtes, et tagada meediateenuse osutajatele õiguskindlus, mis on vajalik baas uute ärimudelite rakendamiseks ja selliste teenuste käivitamiseks. Samuti on see vajalik teabe ja audiovisuaalsete saadete vaba liikumise tagamiseks siseturul.
- (34) Tugeva, konkurentsivõimelise ja ühtse Euroopa audiovisuaaltööstuse ja meediapluralismi edendamiseks kogu liidus peaks audiovisuaalmeedia teenuste osutaja kuuluma ainult ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni alla ja teabe mitmekesisus peaks olema liidu aluspõhimõte.
- (35) Hulga praktiliste kriteeriumide kehtestamise eesmärk on määrata põhjaliku menetluse abil kindlaks, et käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate teenuste osutamisel kuulub meediateenuse osutaja ainult ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni alla. Võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu praktikat ja vältimaks jurisdiktsiooni puudumist, on siiski asjakohane viidata asukohakriteeriumile Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 49–55 määratletud tähenduses kui lõplikule kriteeriumile liikmesriigi jurisdiktsiooni kindlaksmääramisel.
- (36) Nõue, et päritoluliikmesriik peaks tagama ringhäälingusaadete vastavuse käesoleva direktiiviga kooskõlastatud siseriiklike õigusaktidega, on liidu õiguse kohaselt piisav tagamaks ringhäälingusaadete vaba liikumine, ilma et vastuvõtjaliikmesriikides teostataks samadel põhjustel teistkordset kontrolli. Vastuvõtjaliikmesriik võib siiski erandjuhul ja eritingimustel ajutiselt peatada telesaadete taasedastamise.
- (37) Tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste vaba osutamise piiranguid peaks olema võimalik seada üksnes vastavalt direktiivi 2000/31/EÜ artikli 3 lõigetes 4, 5 ja 6 sätestatud tingimustele ja korrale.
- (38) Tehnoloogia areng, eriti seoses digitaalsete satelliitprogrammidega, tähendab, et täiendavaid kriteeriume tuleks kohandada, et tagada audiovisuaalmeedia teenuse sobiv õiguslik reguleerimine ja tõhus rakendamine ning anda osalistele reaalne otsustusõigus audiovisuaalmeedia teenuse sisu üle.

⁽¹⁾ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

- (39) Kuna käesolev direktiiv käsitleb liidus avalikkusele pakutavaid teenuseid, tuleks seda kohaldada üksnes audiovisuaalmeedia teenuste suhtes, mida avalikkus saab ühes või mitmes liikmesriigis standardsete tarbijatele ettenähtud seadmetega otseselt või kaudselt vastu võtta. Standardsete tarbijatele ettenähtud seadmete mõiste määratlemine tuleks jätta liikmesriikide pädevatele asutustele.
- (40) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 49–55 on sätestatud asutamisevabaduse põhiõigus. Seega peaks meediateenuste osutajatel olema üldiselt vabadus asutamiskoha liikmesriiki valida. Euroopa Kohus on rõhutanud ka seda, et „alusleping ei keela ettevõtjal kasutada teenuste osutamise vabadust, kui ta ei osuta teenuseid oma asutamiskohaks olevas liikmesriigis”⁽¹⁾.
- (41) Liikmesriigid peaksid olema siiski võimelised kohaldama käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades oma jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuste osutajate suhtes üksikasjalikumaid või rangemaid eeskirju, tagades, et need eeskirjad oleksid kooskõlas liidu õiguse põhimõtetega. Juhul kui ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluv ringhäälinguorganisatsioon edastab teleülekanne, mis tervikuna või millest peamine osa on suunatud teise liikmesriigi territooriumile, oleks liikmesriikide vahelise koostöö nõue ning eeskirjadest kõrvalehoidmise korral Euroopa Kohtu praktika⁽²⁾ kodifitseerimine koos tõhusa menetlusega asjakohane lahendus, millega võetakse arvesse liikmesriigi probleeme, seadmata kahtluse alla päritoluriigi põhimõtte nõuetekohast kohaldamist. Euroopa Kohus on seoses EÜ asutamislepingu artiklitega 43 ja 49 (nüüd Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 49 ja 56) kujundanud oma kohtupraktikas üldisel huvil põhinevate eeskirjade mõiste, mis muu hulgas hõlmab tarbijakaitse, alaealiste kaitse ja kultuuripoliitika eeskirju. Koostööd taotlev liikmesriik peaks tagama, et kõnealuseid liikmesriikide erieeskirju on objektiivselt vaja, neid kohaldatakse mittediskrimineerival viisil ning need on proportsionaalsed.
- (42) Kui liikmesriik konkreetsel juhul hindab, kas teises liikmesriigis asutatud meediateenuse osutaja edastatav ülekanne on tervikuna või peamiselt suunatud tema territooriumile, võib ta osutada näitajatele, nagu telereklaami ja/või tellijatelt saadava tulu päritolu, teenuse põhikeel või selliste saadete või äriliste teadaannete olemasolu, mis on otseselt suunatud vastuvõtva liikmesriigi avalikkusele.
- (43) Käesoleva direktiivi kohaselt, olenemata päritoluriigi põhimõtte kohaldamisest, võivad liikmesriigid ikkagi võtta meetmeid, mis piiravad teleringhäälingu vaba levi, kuid üksnes käesolevas direktiivis sätestatud tingimuste ja korra kohaselt. Euroopa Kohus on järjekindlalt rõhutanud, et teenuste osutamise vabaduse piiranguid, nagu ka aluslepingu keskse põhimõtte iga erandit, peab tõlgendama kitsendavalt⁽³⁾.
- (44) Oma teatistes Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Parem õigusloome majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks Euroopa Liidus” rõhutas komisjon vajadust hoolikalt analüüsida sobivat õiguslikku lähenemist, eelkõige küsimust, kas asjaomase valdkonna ja probleemi puhul peaks eelistama õiguslikku reguleerimist või peaks kaaluma teisi võimalusi, nagu näiteks kaas- või enesereguleerimist. Peale selle on kogemused näidanud, et liikmesriikide erinevate õigustraditsioonide kohaselt rakendatavatel nii kaas- kui ka enesereguleerimise vahenditel võib olla tähtis roll kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisel. Meetmed, mis on suunatud avaliku huvi eesmärkide saavutamisele tekkivas audiovisuaalmeedia teenuste sektoris, on tõhusamad siis, kui teenuseosutajad ise neid aktiivselt toetavad. Enesereguleerimine on seega teatud liiki vabatahtlik algatus, mis võimaldab ettevõtjatel, tööturu osapooltel, valitsusvälistel organisatsioonidel ja ühendustel võtta ise ja enda jaoks vastu ühiseid suuniseid. Liikmesriigid peaksid kooskõlas oma erinevate õigustraditsioonidega tunnustama tõhusat rolli, mida tulemuslik enesereguleerimine võib omada kehtivate seadusandlike ning kohtu- ja/või haldusmehhanismide täiendamisel, samuti enesereguleerimise kasulikku panust käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks. Kuigi enesereguleerimine võib olla käesoleva direktiivi teatavate sätete rakendamise täiendavaks meetodiks, ei peaks see siiski asendada liikmesriigi seadusandja kohustusi.
- Kaasreguleerimine oma vähimal kujul loob õigusliku seose enesereguleerimise ja riikliku seadusandja vahel vastavalt liikmesriikide õigustraditsioonidele. Kaasreguleerimine peaks võimaldama riigil sekkuda juhul, kui selle eesmärged ei saavutata. Ilma et see piiraks liikmesriikide ametlike ülevõtmisega seotud kohustusi, julgustatakse käesoleva direktiiviga kaas- ja enesereguleerimise kasutamist. See ei peaks kohustama liikmesriike looma kaas- ja/või enesereguleerimise korda ega katkestama või

⁽¹⁾ Otsus kohtuasjas C-56/96: VT4 Ltd. vs. Vlaamse Gemeenschap, punkt 22; otsus kohtuasjas C-212/97: Centros vs. Erhvervs-og Selskabsstyrelsen; vt ka: otsus kohtuasjas C-11/95: komisjon vs. Belgia Kuningriik, ja otsus kohtuasjas C-14/96: Paul Denuit.

⁽²⁾ Otsus kohtuasjas C-212/97: Centros vs. Erhvervs-og Selskabsstyrelsen; otsus kohtuasjas C-33/74: Van Binsbergen vs. Bestuur van de Bedrijfsvereniging; otsus kohtuasjas C-23/93: TV 10 SA vs. Commissariaat voor de Media, punkt 21.

⁽³⁾ Kohtuasi C-355/98: komisjon vs. Belgia (EKL 2000, lk I-1221, punkt 28); kohtuasi C-348/96: Calfa (EKL 1999, lk I-0011, punkt 23).

seadma ohtu käimasolevaid kaas- või enesereguleerimise algatusi, mis on liikmesriikides juba olemas ja toimivad tõhusalt.

- (45) Audiovisuaalmeedia teenuste eripära ning eriti selle mõju tõttu, mida need avaldavad inimeste arvamuse kujundamisele, peavad kasutajad tingimata täpselt teadma, kes vastutab nende teenuste sisu eest. Seepärast on liikmesriikidele oluline tagada, et kasutajatel oleks igal ajal lihtne ja vahetu juurdepääs audiovisuaalmeedia teenuse osutajat käsitlevale teabele. Iga liikmesriigi ülesanne on otsustada praktiliste üksikasjade üle, kuidas seda eesmärki saavutada, ilma et see piiraks liidu õiguse muid asjaomaseid sätteid.
- (46) Puudega inimeste ja vanemate inimeste õigus osaleda ja olla kaasatud liidu sotsiaal- ja kultuuriellu on lahutamatuks seotud kättesaadavate audiovisuaalmeedia teenuste osutamisega. Kättesaadavus peaks hõlmama muu hulgas viipekeelt, subtiitreid, audiokirjeldust ning kergesti mõistetavat menüüjuhtimist, kuid ei pruugi olla nendega piiratud.
- (47) „Meediakirjaoskus” tähendab tarbijate oskusi, teadmisi ja arusaamu, mis võimaldavad neil meediat tulemuslikult ja ohutult kasutada. Meediakirjaoskusega inimesed on võimelised tegema informeeritud valikuid, mõistma sisu ja teenuste olemust ning nad suudavad kasutada ära uute sidetehnoloogiate kõiki võimalusi. Nad oskavad paremini kaitsta iseennast ja oma perekonda kahjustava või solvava materjali eest. Seetõttu tuleks arendada meediakirjaoskust kõigis ühiskonnagruppides ja tehtud edusamme hoolikalt jälgida. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta soovitus (alaealiste ja inimväärikuse kaitse ning vastulause esitamise õiguse kohta seoses Euroopa audiovisuaal- ja teabeteenuste tööstusharu konkurentsivõimega) ⁽¹⁾ juba esitatakse rida võimalikke meetmeid meediakirjaoskuse edendamiseks, näiteks õpetajate ja koolitajate täiendõpe, spetsiaalne Interneti-koolitus lastele juba väga noores eas, kusjuures osa koolitusi võiks olla avatud ka vanematele, või kodanikele suunatud riiklike kampaaniate korraldamine, hõlmates kõik massiteabevahendid, et jagada teavet Interneti vastutustundliku kasutamise kohta.
- (48) Ringhäälinguorganisatsioonid võivad ainuõiguslikult omandada üldsusele suurt huvi pakkuvate ürituste teleülekandeõigusi. Siiski on kogu liidus tarvis edendada pluralismi uudistetoodangu ja -saadete mitmekesisuse kaudu ja järgida Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 11 tunnustatud põhimõtteid.
- (49) On oluline, et liikmesriikidel oleks võimalik võtta meetmeid, et kaitsta teabe saamise õigust ja tagada avalikkusele

sele laialdane juurdepääs ühiskonnas väga tähtsate riiklike või mitteriiklike sündmuste teleülekannetele nagu olümpiamängud, maailma- ja Euroopa meistrivõistlused jalgpallis. Selleks on liikmesriikidel õigus võtta liidu õigusega kooskõlas olevaid meetmeid, mille eesmärk on reguleerida nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate ringhäälinguorganisatsioonide ainuõiguste kasutamist selliste sündmuste edastamiseks.

- (50) Liidu raamistikus on vaja kehtestada kord, et vältida võimalikku õiguskindlusetust ja turumoonutusi ning viia televisiooniteenuste vaba ringlus vastavusse vajadusega vältida õigustatud üldiseid huve kaitsvatest siseriiklikest meetmetest kõrvalehoidmist.
- (51) Eelkõige on vaja näha ette sätteid, mis käsitlevad ringhäälinguorganisatsioonide selliste ainuõiguste kasutamist, mille nad on omandanud sündmustele, mida käsitletakse väga tähtsatena muu kui selle liikmesriigi ühiskonnas, kelle jurisdiktsiooni alla ringhäälinguorganisatsioonid kuuluvad. Vältimaks õiguste spekulatiivset omandamist eesmärgiga hoida kõrvale siseriiklikest meetmetest, on vaja kohaldada kõnealuseid sätteid lepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiivi 97/36/EÜ ⁽²⁾ avaldamist ja mis käsitlevad pärast direktiivi jõustumiskuupäeva toimuvaid sündmusi. Kui uuendatakse enne nimetatud direktiivi avaldamist sõlmitud lepinguid, käsitletakse neid uute lepingutena.
- (52) Ühiskonnale väga tähtsad sündmused peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisel vastama teatavatele tingimustele, s.o olema ainulaadsed sündmused, mis huvitavad liidu või teatava liikmesriigi või teatava liikmesriigi olulise osa üldsust ja mille on ette valmistanud ürituse korraldaja, kellel on seaduslik õigus müüa selliste sündmustega seotud õigusi.
- (53) Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „tasuta televisioon” saadete edastamist avaliku või erakanali kaudu, mis on avalikkusele juurdepääsetavad ilma igas liikmesriigis üldkasutatavatele ringhäälingu rahastamisviisidele lisanduva tasuta (nagu loatasu ja/või kaabelvivõrgu põhipaketi tellimistasu).
- (54) Liikmesriigid võivad kolmandatest riikidest pärinevate ja artiklis 2 sätestatud tingimustele mittevastavate audiovisuaalmeedia teenuste suhtes võtta mis tahes meetmeid, mida nad peavad asjakohaseks, tingimusel et need on kooskõlas liidu õiguse ja liidu rahvusvaheliste kohustustega.

⁽¹⁾ ELT L 378, 27.12.2006, lk 72.

⁽²⁾ EÜT L 202, 30.7.1997, lk 60.

(55) Et kaitsta põhivabadust saada teavet ja et tagada liidu vaatajate huvide täielik ja nõuetekohane kaitse, peaksid üldsusele suurt huvi pakkuva ürituse teleülekandeõiguste ainuvaldajad andma teistele ringhäälinguorganisatsioonidele õiguse kasutada üldistes uudistesaadetes lühilõike võrdsetel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel alustel, võttes ainuõigust nõuetekohaselt arvesse. Sellised tingimused tuleb teatavaks teha aegsasti enne üldsusele suurt huvi pakkuva ürituse toimumist, et teistele jääks kõnealuse õiguse kasutamiseks piisavalt aega. Ringhäälinguorganisatsioon peaks saama seda õigust teostada konkreetselt kõnealusel juhul tema nimel tegutseva vahendaja kaudu. Selliseid lühilõike võib kasutada tervet ELi hõlmavate mis tahes kanali kaudu pakutavate ülekannete jaoks, sealhulgas spordiülekannetele spetsialiseerunud kanalid, ning need ei tohiks olla pikemad kui 90 sekundit. Juurdepääsuõigust lühilõikudele kohaldatakse piiriülesest ainult siis, kui see on vajalik. Seetõttu peaks ringhäälinguorganisatsioon taotlema kõigepealt juurdepääsu samas liikmesriigis asutatud ringhäälinguorganisatsioonilt, kellel on kõnealuse üldsusele suurt huvi pakkuva ürituse kajastamiseks ainuõigus.

Üldiste uudistesaadete mõiste ei peaks hõlmama lühilõikude kasutamist meelelahutuseks mõeldud saadetes. Päriloluriigi põhimõtet tuleks kohaldada nii lühilõikudele juurdepääsu kui nende ülekandmise suhtes. Piiriülese ülekande korral tuleks kohaldada järjestikku eri liikmesriikide õigust. Esiteks, lühilõikudele juurdepääsu suhtes tuleks kohaldada selle liikmesriigi õigust, mille ringhäälinguorganisatsioon väljastab algse signaali (st tagab juurdepääsu). Tavaliselt on selleks liikmesriik, kus asjakohane üritus toimub. Kui liikmesriik on kehtestanud asjakohasele üritusele juurdepääsuks samaväärse süsteemi, tuleks selle liikmesriigi õigust kohaldada iga juhtumi puhul. Teiseks, lühilõikude edastamise suhtes tuleks kohaldada selle liikmesriigi õigust, kus asub lühilõike edastav ringhäälinguorganisatsioon.

(56) Käesoleva direktiivi nõuded, mis käsitlevad juurdepääsu üldsusele suurt huvi pakkuvatele sündmustele lühiauudiste edastamise eesmärgil, ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ (autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas) ⁽¹⁾ ja asjakohaste rahvusvaheliste autoriõigusealaste ja nendega seotud õigusi käsitlevate konventsioonide kohaldamist. Liikmesriigid peaksid hõlbustama juurdepääsu üldsusele suurt huvi pakkuvatele üritustele, andes loa juurdepääsuks ringhäälinguorganisatsiooni signaalile käesoleva direktiivi tähenduses. Nad võivad aga valida mõne muu võrdväärse vahendi käesoleva direktiivi tähenduses. Sellised vahendid on muu hulgas – enne loa andmist juurdepääsuks signaalile – juurdepääsuloa andmine

nende sündmuste toimumiskohta. Ringhäälinguorganisatsioon ei tohiks takistada sõlmimast üksikasjalikumaid lepinguid.

(57) Tuleks tagada, et meediateenuse osutajate tava pakkuda pärast otseülekannet tellitavaid otseülekandena edastatud uudistesaadeteid oleks võimalik, ilma et selleks oleks vaja lühilõike välja jättes eraldi saadet. See võimalus peaks piirduma sama meediateenuse osutaja teleülekande tellitava teenuse pakkumisega, nii et seda ei saa kasutada uue lühilõikudel põhineva tellitava teenuse loomiseks.

(58) Tellitavad audiovisuaalmeedia teenused erinevad teleringhäälingust kasutaja valiku- ja kontrollivõimaluse ning ühiskonnale avaldatava mõju poolest ⁽²⁾. Seega on põhjendatud tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste väiksem reguleeritus ning nad peaksid vastama ainult käesolevas direktiivis sätestatud põhireeglitele.

(59) Kahjuliku sisu kättesaadavus audiovisuaalmeedia teenustes valmistab seaduseandjatele, meediatööstusele ja lapsevanematele muret. Samuti on oodata uusi väljakutseid, eriti seoses uute jaotuskanalite ja uute toodetega. Eeskirjad alaealiste kehalise, vaimse ja moraalse arengu ning inimväärikuse kaitsmiseks kõigis audiovisuaalmeedia teenustes, sealhulgas audiovisuaalsetes ärilistes teadannetes, on seega vajalikud.

(60) Alaealiste kehalise, vaimse ja moraalse arengu ning inimväärikuse kaitseks võetud meetmeid tuleks hoolikalt tasakaalustada sõnavabaduse põhiõigusega, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Nimetatud meetmete, näiteks isiklike tunnusnumbrite (PIN-koodide) kasutamise, filtreerimissüsteemide või märgistamise eesmärk peaks seega olema tagada alaealiste kehalise, vaimse ja moraalse arengu ning inimväärikuse piisav kaitse, eriti seoses tellitavate audiovisuaalmeedia teenustega. Alaealiste ja inimväärikuse kaitset ning vastulause esitamise õigust käsitlevas soovitusel juba tunnistatakse filtreerimissüsteemide ja märgistamise tähtsust ning see sisaldab mitmeid alaealiste kaitseks mõeldud võimalikke meetmeid, nagu kasutajate süstemaatiline varustamine tõhusa, ajakohastatava ja kergestikasutatava filtreerimistarkvaraga juurdepääsupakkujaga lepingu sõlmimisel või spetsiaalselt lastele mõeldud teenustele juurdepääsu varustamine automaatse filtreerimistarkvaraga.

⁽¹⁾ EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10.

⁽²⁾ Otsus kohtuasjas C-89/04: Mediakabel BV vs. Commissariaat voor de Media.

- (61) Liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuste osutajate suhtes kohaldatakse igal juhul lapspornograafia levitamise keeldu vastavalt nõukogu 22. detsembri 2003. aasta raamotsusele 2004/68/JSK (laste seksuaalse ekspluaateerimise ja lapsporno vastu võitlemise kohta) ⁽¹⁾.
- (62) Ükski käesoleva direktiivi säte, mis käsitleb alaealiste kehalise, vaimse ja moraalse arengu ning inimväärikuse kaitset, ei nõua, et nimetatud huvide kaitsmiseks võetavaid meetmeid peaks rakendama audiovisuaalmeedia teenuste eelneva kontrollimise abil riigiasutuste poolt.
- (63) Kooskõlastamine on vajalik, et hõlbustada kultuuriliste eesmärkidega programme tootvatel isikutel ja majandusharudel tegevuse alustamist ja jätkamist.
- (64) Liidu kogu era- ja avalikku teleringhäälingut hõlmavad Euroopa audiovisuaalse toodangu miinimumnõuded on vahend espool nimetatud majandusharudes tootmise, sõltumatu tootmise ja levitamise edendamiseks, täiendades muid vahendeid, mille kohta on ettepanekud sama eesmärgi edendamiseks juba tehtud või tegemisel.
- (65) Seetõttu on vaja edendada liikmesriikide teletooteturgude kasvu, et saavutada vajalike investeeringute tagasisaamiseks piisav suurus mitte ainult ühiste eeskirjade kehtestamise teel, millega hõlvatakse siseriiklikud turud, vaid ka nähes Euroopa toodangule võimaluse korral ja asjakohaste vahenditega ette suurema osa kõikides liikmesriikides edastatavate teleülekannete mahust. Võimaldamaks kõnealuste eeskirjade kohaldamise ja eesmärkide saavutamise jälgimist, peaksid liikmesriigid komisjonile esitama aruande Euroopa päritoluga teostele ja sõltumatule toodangule käesoleva direktiiviga reserveeritud saateaja osatähtsuse kohaldamise kohta. Sellise osatähtsuse arvutamisel tuleb arvesse võtta Kreeka ja Portugali eriolukorda. Komisjon peaks teatama nendest aruannetest teistele liikmesriikidele, lisades aruannetele vajaduse korral arvamuse, võttes eelkõige arvesse saavutatud edu võrreldes eelnenud aastatega, uute ringhäälingusaadete osakaalu programmis, uutele teleringhäälinguorganisatsioonidele eriomaseid asjaolusid ja väikese audiovisuaalse tootmisvõimsuse või kitsa keelealaga riikide eriolukorda.
- (66) On oluline leida asjakohased ja liidu õigusega kooskõlas olevad vahendid ja menetlused, et edendada nende eesmärkide rakendamist, pidades silmas sobivate meetmete võtmist, et soodustada Euroopa audiovisuaalsete toodete tootmist, arendamist ja levitamist, eelkõige väikese tootmisvõimsuse või kitsa keelealaga riikides.
- (67) Euroopa päritoluga teoste osatähtsus tuleb saavutada, võttes arvesse majanduse tegelikku olukorda; seetõttu on selle eesmärgi saavutamiseks vaja järkjärgulist süsteemi.
- (68) Kohustus võimalust mööda reserveerida teatav osa saateajast ringhäälinguorganisatsioonidest sõltumatute tootjate sõltumatule toodangule soodustab uute teletootjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete teket. See pakub uusi võimalusi ja turuväljundeid loomeinimestele ning kultuurierialadel ja kultuuri valdkonnas töötavatele inimestele.
- (69) Tellitavad audiovisuaalmeedia teenused võivad osaliselt asendada teleringhäälingut. Seepärast peaksid need propageerima Euroopa päritoluga teoste tootmist ja levitamist ning seeläbi võimalusel aktiivselt kaasa aitama kultuurilise mitmekesisuse edendamisele. Niisugune toetus Euroopa päritolu teostele võiks olla näiteks selliste teenustega antav rahaline toetus Euroopa päritolu teoste tootmiseks ja nende teostega seotud õiguste omandamiseks, Euroopa päritolu teoste minimaalne osakaal nõudevideo kataloogides või Euroopa päritolu teoste atraktiivne esitlemine elektroonilistes programmijuhtides. Audiovisuaalmeedia teenuste osutajate poolt Euroopa päritoluga teoste edendamist käsitlevate sätete kohaldamist on tähtis korrapäraselt üle vaadata. Käesolevas direktiivis ettenähtud aruandluse raames peaksid liikmesriigid arvestama eelkõige ka selliste teenuseosutajate rahalise osalusega Euroopa päritolu teoste tootmises ja neid teoseid käsitlevate õiguste omandamises, Euroopa päritolu teoste osakaaluga audiovisuaalmeedia teenustes ning selliste teenuseosutajate pakutavate Euroopa päritolu teoste tegeliku vaadatavusega.
- (70) Artikli 16 sätete rakendamisel peaksid liikmesriigid julgustama ringhäälinguorganisatsioone kaasama piisava osa ühistoodanguna toodetud Euroopa päritoluga teoseid või väljastpoolt oma riiki pärit Euroopa teoseid.
- (71) Kui defineeritakse mõistet „ringhäälinguorganisatsioonidest sõltumatud tootjad“, nagu on osutatud artiklis 17, peaksid liikmesriigid võtma eelkõige asjakohaselt arvesse selliseid kriteeriume nagu tootja äriühingu omanikering, samale ringhäälinguorganisatsioonile tarnitavate saadete hulk ning teisest õiguste omandiõigus.
- (72) Üksnes muudes kui liikmesriikide keeltes saateid edastavate kanalite suhtes ei tohiks kohaldada käesoleva direktiivi artikleid 16 ja 17. Sellest olenemata, kui selline keel või sellised keeled moodustavad kanali saateajast olulise, kuid mitte täieliku osa, ei tohiks saateaja selle osa suhtes kohaldada artikleid 16 ja 17.

⁽¹⁾ ELT L 13, 20.1.2004, lk 44.

- (73) Euroopa toodangu arendamiseks võib kohaldada siseriiklike toetuskavasid, kui need on kooskõlas liidu õigusega.
- (74) Euroopa audiovisuaalse toodangu toetamise eesmärki võib liikmesriikides saavutada nende audiovisuaalteenuste korralduse raames, muu hulgas määrates teatavate meediateenuste osutajate ülesanded, mis on kooskõlas avalike huvidega, sealhulgas kohustus oluliselt toetada investeringuid Euroopa toodangusse.
- (75) Meediateenuste osutajaid, saadete tegijaid, tootjaid, autoreid ja muid eksperte tuleks ergutada välja töötama üksikasjalikumaid ideid ja strateegiaid, mille eesmärk on arendada Euroopa audiovisuaalseid mängufilme, mis on suunatud rahvusvahelisele publikule.
- (76) Tähtis on tagada, et kinematograafiateoseid edastatakse õiguste valdajate ja meediateenuste osutajate vahel kokkulepitud ajavahemikel.
- (77) Kinematograafiateoste igasuguste linastuste täpselt määratletud toimumisaja küsimus tuleb eelkõige lahendada huvitatud isikute või asjaomaste erialaspetsialistide vaheliste kokkulepetega.
- (78) Liikmesriigid võivad teatava keele aktiivse soodustamise võimaldamiseks kehtestada üksikasjalikumaid või rangemaid eeskirju, eelkõige keelenõuete osas, kui kõnealused eeskirjad on kooskõlas liidu õigusega, eriti kui neid ei kohaldata teistest liikmesriikidest pärinevate ringhäälingusaadete taasedastamise suhtes.
- (79) Tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste kättesaadavus suurendab tarbija valikuvõimalusi. Seega ei ole tellitavate audiovisuaalmeedia teenustega seotud audiovisuaalseid ärilisi teadaandeid reguleerivad üksikasjalikud eeskirjad põhjendatud ega ka tehnilisest vaatenurgast mõtestatud. Sellegipoolest peaksid kõik audiovisuaalsed ärilised teadaanded järgima mitte üksnes tuvastamiseskirju, vaid ka peamisi kvaliteedieskirju, et teenida selgeid avaliku korra eesmärke.
- (80) Nagu komisjon on tunnistanud oma tõlgendavas teatises piirideta televisiooni direktiivi⁽¹⁾ reklaami käsitlevate sätete teatavate aspektide kohta, on uute reklaamivõtete ja turundusuuenduste väljatöötamine loonud uusi tõhusaid võimalusi audiovisuaalseteks äriks teadaanneteks traditsiooniliste ringhäälinguteenuste raames, mis võimaldavad neil tellitavate uuenduslike teenustega võrdses tingimustes paremini konkureerida.
- (81) Kaubanduse ja tehnika areng suurendab kasutajate valikuvõimalusi ja vastutust audiovisuaalmeedia teenuste kasutamisel. Et säilitada üldisi huve teenivate eesmärkide proportsionaalsus, peaks teleringhäälingu reguleerimine võimaldama teatavat paindlikkust. Lahususe põhimõte peaks piirduma reklaami ja otsepakkumisega ja tootepaigutus peaks olema lubatud teatavatel tingimustel, juhul kui liikmesriik ei otsusta teisiti. Juhul kui tootepaigutus on varjatud, tuleks see keelata. Lahususe põhimõte ei tohiks välistada uute reklaamitehnikate kasutamist.
- (82) Peale käesolevas direktiivis käsitletud tavade kohaldatavaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ (mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul)⁽²⁾ ebaõiglaste kaubandustavade suhtes, nagu eksitavad ja agressiivsed tavad, mida rakendatakse audiovisuaalmeedia teenuste puhul. Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiviga 2003/33/EÜ (tubakatoodete reklaami ja sponsorlusega seotud õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta liikmesriikides)⁽³⁾ millega keelatakse sigarettide ja teiste tubakatoodete reklaam ja sponsorlus trükimeedias, infoühiskonna teenuste osutamisel ja raadiosaadetes, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi kohaldamist, arvestades audiovisuaalmeedia teenuste erinõudeid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/83/EÜ (inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta)⁽⁴⁾ artikli 88 lõige 1, mis keelab teatavate ravimite avalikkusele suunatud reklaami, ei piira nimetatud artikli lõike 5 kohaselt käesoleva direktiivi artikli 21 kohaldamist. Peale selle ei tohiks käesoleva direktiiviga piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1924/2006 (toidu kohta esitatavate toidumis- ja tervisealaste väidete kohta)⁽⁵⁾ kohaldamist.
- (83) Tarbijate kui televaatajate huvide täielikuks ja nõuetekohaseks tagamiseks on hädavajalik, et telereklaami suhtes kohaldataks teatavat hulka miinimumnorme ja -nõudeid ning et liikmesriikidel oleks õigus kehtestada üksikasjalikumaid või rangemaid eeskirju ja teatavatel asjaoludel seada nende jurisdiktsiooni all olevatele teleringhäälinguorganisatsioonidele erinevaid tingimusi.
- (84) Liikmesriigid, võttes asjakohaselt arvesse liidu õigust ja üksnes oma riigi territooriumile mõeldud ringhäälingusaadete suhtes, mida ei või otseselt ega kaudselt vastu võtta üheski teises liikmesriigis, peaksid saama kehtestada erinevaid tingimusi reklaami paigutamisele ja erinevaid piirmäärasid reklaami mahule, et edendada kõnealust liiki ringhäälingusaateid.

(1) ELT C 102, 28.4.2004, lk 2.

(2) ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

(3) ELT L 152, 20.6.2003, lk 16.

(4) EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67.

(5) ELT L 404, 30.12.2006, lk 9.

- (85) Arvestades vaatajate suurenenud võimalusi reklaami vältimiseks uute tehnoloogiate kaudu, nagu personaalsed digitaalsed videosalvestid, ja kanalite suurenenud valikut, ei ole reklaamilõikude paigutamise üksikasjalik reguleerimine vaatajate kaitsmise eesmärgil õigustatud. Kuigi tunnis lubatud reklaamimahtu ei tohiks suurendada, peaks käesolev direktiiv andma ringhäälinguorganisatsioonidele paindlikkuse selle lisamiseks sinna, kus see ei kahjusta põhjendamatult saadete terviklikkust.
- (86) Direktiiv on mõeldud Euroopa telemaastiku (kus reklaam on eelistatavalt paigutatud saadete vahele) eripära kaitsmiseks ja piirab seepärast televisiooni tarbeks toodetud kinematograafiateoste ja filmide, samuti mõne saatevaldkonna, mis vajab erikaitset, võimalikke katkestusi.
- (87) Tuleks sätestada limiit 20 % telereklaamilõike ja otsepakumiste lõike tunnis, mis kehtivad samuti tippturni kohta. Telereklaamilõigu all tuleks mõista kuni 12 minuti pikkust televisioonireklaami artikli 1 lõike 1 punkti i tähenduses.
- (88) On vaja keelata igasugune audiovisuaalne äiline teadaanne, kus reklaamitakse sigarette ja muid tubakatooteid, sealhulgas kaudset liiki audiovisuaalne äiline teadaanne, kus, olgugi et ei nimetata otseselt tubakatooteid, üritatakse sigarettide ja tubakatoodete audiovisuaalse ärilise teadaande keelust kõrvale hoida, kasutades tubakatoodete või selliste ettevõtjate marginimetusi, sümboleid või muid omaseid tunnuseid, kelle teadaoleva või põhi-tegevuse hulka kuulub kõnealuste toodete tootmine või müük.
- (89) Samamoodi on vaja keelata igasugune audiovisuaalne äiline teadaanne selliste ravimite ja raviteenuste puhul, mis on selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutaja kuulub, kättesaadavad üksnes tervishoiutöötaja väljastatava retsepti või ettekirjutuse alusel, ning sätestada ranged nõuded alkoholitoodete telereklaamile.
- (90) Varjatud audiovisuaalne äiline teadaanne on oma negatiivse mõju tõttu tarbijatele käesoleva direktiiviga keelatud praktika. Varjatud audiovisuaalse ärilise teadaande keeld ei peaks hõlmama õiguspäraselt tootepaigutust käesoleva direktiivi raames, kui vaatajat on piisavalt teavitatud tootepaigutuse olemasolust. Seda võib teha, tehes teatavaks asjaolu, et antud saates kasutatakse tootepaigutust, näiteks neutraalse logo abil.
- (91) Tootepaigutus on kinematograafilistes töödes ja televisiooni tarbeks tehtud audiovisuaalsetes töödes reaalsus. Võrdsete võimaluste tagamiseks ja seeläbi Euroopa meediatööstuse konkurentsivõime tõstmiseks on vajalikud tootepaigutuse eeskirjad. Käesolevas direktiivis sätestatud mõiste „tootepaigutus“ peaks hõlmama igasugust audiovisuaalse ärilise teadaande vormi, mis seisneb toote, teenuse või selle kaubamärgi kaasamises või sellele osutamises selliselt, et seda esitatakse saates tasu või samalaadse hüvitise eest. Kaupade tarnimist või teenuste osutamist tasuta (näiteks saate tootmiseks vajalikud rekvisiidid ja auhinnad) tuleks käsitleda tootepaigutusena üksnes siis, kui sellised kaubad või teenused on märkimisväärselt väärtusega. Tootepaigutuse suhtes tuleks kohaldada samu kvaliteedieeskirju ja -piiranguid nagu audiovisuaalse ärilise teadaande suhtes. Otsustavaks kriteeriumiks, mis eristab sponsorlust tootepaigutusest, on asjaolu, et tootepaigutuse puhul seotakse toode saate tegevusega (see on ka põhjus, miks artikli 1 lõike 1 punktis m on sõna „saade“ seesütlevas käändes). Samas võib viiteid sponsorile näidata saate ajal, ent need ei ole saate sündmustiku osa.
- (92) Tootepaigutus peaks põhimõtteliselt olema keelatud. Teatavate saadete puhul on erandid siiski asjakohased, kasutades positiivset nimestikku. Liikmesriik peaks saama nende erandite kohaldamisest tervenisti või osaliselt loobuda, näiteks lubades tootepaigutust üksnes saadetes, mis ei ole toodetud ainult selle liikmesriigi territooriumil.
- (93) Peale selle on sponsorlus ja tootepaigutus keelatud juhul, kui need mõjutavad saadete sisu viisil, mis avaldab mõju meediateenuse osutaja vastutusele ja toimetuse sõltumatusele. See kehtib temaatilise paigutuse puhul.
- (94) Liikmesriigid vastutavad neile Euroopa Liidu toimimise lepinguga pandud kohustuste kohaselt käesoleva direktiivi tõhusa rakendamise eest. Liikmesriigid võivad valida ise asjakohased vahendid vastavalt oma õigustraditsioonidele ja väljakujunenud struktuuridele, eelkõige määrata oma pädevad sõltumatud reguleerivad asutused, et nad saaksid teha oma tööd käesoleva direktiivi rakendamisel erapooletult ja läbipaistvalt. Konkreetsemalt peaksid liikmesriikide valitud vahendid aitama soodustada meedia pluralismi.
- (95) Käesoleva direktiivi nõuetekohase kohaldamise tagamiseks on vajalik liikmesriikide pädevate reguleerivate asutuste ja komisjoni tihe koostöö. Samamoodi on liikmesriikide ning liikmesriikide reguleerivate asutuste tihe koostöö eriti oluline mõju tõttu, mida ühes liikmesriigis asutatud ringhäälinguorganisatsioonid võivad avaldada teisele liikmesriigile. Kui tegevusloa andmise kord on sätestatud liikmesriigi õigusega ja kui asjasse puutub mitu liikmesriiki, on soovitatav, et asjaomased ametiasutused võtavad üksteisega ühendust enne sellise tegevusloa andmist. Nimetatud koostöö peaks hõlmama kõiki käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondi.

- (96) On vaja selgitada, et enesetutvustus on eriline reklaamivorm, milles ringhäälinguorganisatsioon reklaamib oma tooteid, teenuseid, saateid või kanaleid. Saadetena tuleks käsitada eelkõige saatelõikudest koosnevaid reklaamikatkendeid.
- (97) Ringhäälinguorganisatsiooni enda saadete ja nendest otseselt tulenevate kõrvaltoodetega seotud teadaannetele ning ametlikele teadaannetele ja tasuta edastatavatele heategevusega seotud üleskutsetele eraldatavat päevamahtu ei peaks arvatama maksimaalsete päeva- või tunnimahude hulka, mida võib eraldada reklaamile ja otsepakkumistele.
- (98) Konkurentsimoонutuste vältimiseks peaks kõnealune erand piirduma selliseid tooteid käsitlevate teadaannetega, mis vastavad korraga kahele tingimusele, olles kõnealuste saadete kõrvaltooted ja nendest otseselt tulenevad. Mõiste „kõrvaltoode” tähendab toodet, mis on mõeldud üksnes selleks, et võimaldada vaatajaskonnal kõnealustest saadetest täit kasu saada või neid interaktiivselt kasutada.
- (99) Pidades silmas otsepakkumiste arengut, mis on kõikidele ettevõtjatele majanduslikult tähtis tegevusala ning kaupade ja teenuste tõeline turustusvõimalus liidus, on oluline tagada kõrgetasemeline tarbijakaitse, kehtestades asjakohased nõuded, mis reguleerivad selliste ringhäälingusaadete vormi ja sisu.
- (100) On tähtis, et pädevatel siseriiklikel asutustel oleks asjakohaste sätete rakendamise jälgimisel võimalik eristada kanalite puhul, mis ei tegele üksnes otsepakkumistega, ühest küljest otsepakkumiste lõikudele, reklaamilõikudele ja muudele reklaamivormidele ning teisest küljest otsepakkumise saadetele eraldatud saateaga. Seetõttu on vajalik ja piisav, et iga otsepakkumise saade oleks selgelt äratuntav optiliste ja akustiliste vahendite abil vähemalt iga sellise saate alguses ja lõpus.
- (101) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kanalite suhtes, mis tegelevad ainult otsepakkumise või enesetutvustusega ja millel puuduvad tavapärased saated, nagu uudised, sport, mängufilmid, dokumentaalfilmid ja näitemängud, üksnes käesoleva direktiivi eesmärkidel, ilma et see piiraks selliste kanalite hõlmamist liidu muude juriidiliste dokumentide reguleerimisalasse.
- (102) Kuigi tavaliselt on teleringhäälinguorganisatsioonidel kohustus tagada, et saadetes esitatakse asjaolusid ja sündmusi erapooletult, on sellest olenemata tähtis, et neil peaksid lasuma vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite suhtes sellised erikohustused, mille kohaselt iga isik, kelle õigustatud huve on kahjustatud edastatud teleprogrammi käigus esitatud väitega, võib kõnealust õigust või õiguskaitsevahendit tõhusalt kasutada.
- (103) Vastulause esitamise õigus on teleringhäälingu puhul asjakohane õiguskaitsevahend ning seda tuleks kohaldada ka veebikeskkonnas. Alaealiste ja inimväärikuse kaitset ning vastulause esitamise õigust käsitlevas soovitusel juba esitatakse asjakohased suunised siseriiklikus õiguses või praktikas meetmete rakendamise kohta, et tagada piisavalt vastulause esitamise võimalus või samaväärsed õiguskaitsevahendid seoses *online*-meediaga.
- (104) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt audiovisuaalmeedia teenustele sisepiirideta ala loomist, tagades samal ajal üldiste huvide kõrgetasemelise kaitse, eriti alaealiste ja inimväärikuse kaitse ning edendades puudega inimeste õigusi, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning käesoleva direktiivi ulatuse ja toime tõttu on neid parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (105) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud I lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmise tähtpäevadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

MÕISTED

Artikkel 1

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „audiovisuaalmeedia teenus” –

i) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 56 ja 57 määratletud teenus, mis kuulub meediateenuse osutaja toimetustavastutuse alla ning mille põhiline otstarve on pakkuda üldsusele teavitamise, meelelahutuse või harimise eesmärgil saateid elektrooniliste sidevõrkude kaudu direktiivi 2002/21/EÜ artikli 2 punkti a tähenduses. Sellised audiovisuaalmeedia teenused on kas käesoleva lõigu punktis e määratletud teleülekanDED või käesoleva lõike punktis g määratletud tellitavad audiovisuaalmeedia teenused;

ii) audiovisuaalsed ärilised teadaanded;

- b) „saade” – heliga või helita liikuvate kujutiste kogum, mis moodustab meediateenuse osutaja koostatud kava või kataloogi raames eraldi elemendi ning mille vorm ja sisu on võrreldavad teleringhäälingu vormi ja sisuga. Saate näideteks on pikad mängufilmid, spordisündmuste ülekanded, situatsioonikomöödiad, dokumentaalfilmid, lastesaated ja algupärased lavastused;
- c) „toimetust vastutust” – tõhus kontroll nii saadete valiku kui nende (teleülekannete puhul saatekava või tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste puhul programmikataloogi) ülesehituse üle. Toimetust vastutust ei tähenda tingimata riigi õiguse kohast juriidilist vastutust osutatavate teenuste või sisu eest;
- d) „meediateenuse osutaja” – füüsiline või juriidiline isik, kellel on toimetust vastutust audiovisuaalmeedia teenuse audiovisuaalse sisu valikul ja kes määrab selle esitamise viisi;
- e) „teleringhääling” või „teleülekanne” (st lineaarne audiovisuaalmeedia teenus) – audiovisuaalmeedia teenus, mida osutab meediateenuse osutaja saatekava alusel saadete samaaegseks vaatamiseks;
- f) „ringhäälinguorganisatsioon” – teleülekandeid edastav meediateenuse osutaja;
- g) „tellitav audiovisuaalmeedia teenus” (st mittelineaarne audiovisuaalmeedia teenus) – audiovisuaalmeedia teenus, mida osutab meediateenuse osutaja saadete vaatamiseks kasutaja valitud ajal ja kasutaja isikliku taotluse põhjal, võttes aluseks meediateenuse osutaja valitud programmikataloogi;
- h) „audiovisuaalne äriline teadaanne” – heliga või helita kujutised, mis on mõeldud majandustegevusega tegeleva füüsilise või juriidilise isiku kaupade, teenuste või maine otseseks või kaudseks reklaamimiseks. Sellised kujutised kaasnevad saatega või on sellesse lisatud tasu või muu samalaadse hüvitise eest või enese reklaamimiseks. Audiovisuaalse ärilise teadaande vormid on muu hulgas telereklaam, sponsorlus, otsepakkumised ja tootepaigutus;
- i) „telereklaam” – igasugune kaubanduse, äri, oskustöö või kutsealaga seotud teadaanne, mida avalik-õiguslik isik või eraettevõtja või füüsiline isik edastab tasu või muu samalaadse hüvitise eest või enese reklaamimiseks, et reklaamida tasu eest pakutavaid kaupu või osutatavaid teenuseid, kaasa arvatud kinnisvara ning õigused ja kohustused;
- j) „varjatud audiovisuaalne äriline teadaanne” – kaubatootja või teenuseosutaja kaupade, teenuste, nime, kaubamärgi või tegevuse esitamine saadetes sõnas või pildis, kui meediateenuse osutaja eesmärk on sellise esitusega pakkuda reklaami ja kui see võib avalikkust esituse olemuse osas eksitada. Sellist esitamist käsitatakse eelkõige tahtlikuna, kui seda tehakse tasu või samalaadse hüvitise eest;
- k) „sponsorlus” – audiovisuaalmeedia teenuste osutamises või audiovisuaalsete teoste tootmises mitteosaleva avalik-õigusliku isiku või eraettevõtja või füüsilise isiku igasugune osalemine audiovisuaalmeedia teenuste või saadete rahastamises eesmärgiga reklaamida oma nime, kaubamärki, mainet, tegevust või toodet;
- l) „otsepakkumine” – avalikkusele ringhäälingu kaudu edastatavad otsepakkumised kaupade turustamiseks ja teenuste osutamiseks tasu eest, kaasa arvatud kinnisvara ning õigused ja kohustused;
- m) „tootepaigutus” – igasugune audiovisuaalse ärilise teadaande vorm, mis seisneb toote, teenuse või selle kaubamärgi kaasmises või sellele osutamises selliselt, et seda esitatakse saates tasu või samalaadse hüvitise eest;
- n) „Euroopa päritolu teosed” on järgmised:
- i) liikmesriikidest pärinevad teosed;
 - ii) Euroopa Nõukogu piiriülese televisiooni Euroopa konventsiooni osalisteks olevatest kolmandatest Euroopa riikidest pärinevad teosed, mis vastavad lõike 3 tingimustele;
 - iii) teosed, mis on toodetud ühistoodanguna liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitud, audiovisuaalsektoriga seotud lepingute raames ja vastavad nendes lepingutes määratletud tingimustele.
2. Lõike 1 punkti n alapunktide ii ja iii sätteid kohaldatakse tingimusel, et liikmesriikidest pärinevate teoste suhtes ei kohaldata kõnealuses kolmandas riigis diskrimineerivaid meetmeid.
3. Lõike 1 punkti n alapunktides i ja ii nimetatud teosed on teosed, mis on põhiosas valminud koostöös ühes või mitmes nimetatud sättes osutatud riigis elavate autorite ja töötajatega, tingimusel et need teosed vastavad ühele järgmisest kolmest tingimusest:
- i) teose on valmistanud üks või mitu tootjat, kes on asutatud ühes või mitmes nimetatud riigis;

ii) teoste tootmist jälgib ja kontrollib tegelikkuses üks või mitu tootjat, kes on asutatud ühes või mitmes nimetatud riigis;

iii) nende riikide ühistootjate panus moodustab ühistootmise kogukuludest rohkem kui poole ja ühistootmist ei kontrolli üks ega mitu väljaspool kõnealuseid riike asutatud tootjat.

4. Teoseid, mis ei ole Euroopa päritolu teosed lõike 1 punktis n määratletud tähenduses, kuid mis on toodetud liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete ühistootmislepingute raames, käsitatakse Euroopa päritolu teostena tingimusel, et liidu ühistootjad katavad suurema osa tootmise kogukuludest ja et tootmist ei kontrolli üks ega mitu väljaspool liikmesriikide territooriumi asutatud tootjat.

II PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 2

1. Iga liikmesriik tagab, et kõik tema jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate edastatavad audiovisuaalmeedia teenused on kooskõlas asjaomases liikmesriigis avalikku-sele mõeldud audiovisuaalmeedia teenuste suhtes kohaldatava õigussüsteemi normidega.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel kuuluvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutajad:

a) kes on asutatud lõike 3 kohaselt kõnealuses liikmesriigis;

b) kelle suhtes kohaldatakse lõiget 4.

3. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse meediateenuse osutajat liikmesriigis asutatuna järgmistel juhtudel:

a) meediateenuse osutaja peakorter asub kõnealuses liikmesriigis ja audiovisuaalmeedia teenust käsitlevad toimetused tehakse selles liikmesriigis;

b) kui meediateenuse osutaja peakorter asub ühes liikmesriigis, kuid audiovisuaalmeedia teenust käsitlevad toimetused tehakse teises liikmesriigis, käsitatakse meediateenuse osutajat selles liikmesriigis asutatuna, kus töötab oluline osa audiovisuaalmeedia teenuse osutamises osalevatest töötajatest. Kui oluline osa audiovisuaalmeedia teenuse osutamises osalevatest töötajatest töötab mõlemas liikmesriigis, käsitatakse meediateenuse osutajat selles liikmesriigis asutatuna, kus paikneb tema peakorter. Kui oluline osa audiovisuaalmeedia teenuse osutamises osalevatest töötajatest ei tööta kummaski liikmesriigis, käsitatakse meediateenuse osutajat selles liikmesriigis asutatuna, kus ta kõigepealt alustas oma tegevust, kooskõlas selle liikmesriigi õigusega, tingimusel et ta säilitab selle liikmesriigi majandusega püsiva ja tegeliku sideme;

c) kui meediateenuse osutaja peakorter asub liikmesriigis, kuid audiovisuaalmeedia teenust käsitlevad otsused tehakse kolmandas riigis, või vastupidi, käsitatakse meediateenuse osutajat kõnealuses liikmesriigis asutatuna tingimusel, et oluline osa audiovisuaalmeedia teenuse osutamises osalevatest töötajatest töötab selles liikmesriigis.

4. Meediateenuse osutajad, kelle suhtes lõike 3 sätteid ei kohaldata, käsitatakse liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva-tena järgmistel juhtudel:

a) nad kasutavad selles liikmesriigis asuvat satelliitside juhtimis-keskust;

b) kuigi nad ei kasuta selles liikmesriigis asuvat satelliitside juhtimiskeskust, kasutavad nad sellele liikmesriigile kuuluvat satelliitvõimsust.

5. Kui küsimust, millisel liikmesriigil on jurisdiktsioon, ei saa lahendada vastavalt lõigetele 3 ja 4, loetakse pädevaks see liikmesriik, kus meediateenuse osutaja on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 49–55 tähenduses.

6. Käesolevat direktiivi ei kohaldata üksnes kolmandates riikides vastuvõtmiseks mõeldud audiovisuaalmeedia teenuste suhtes, mida ühe või mitme liikmesriigi üldsus ei võta otseselt ega kaudselt vastu standardsete tarbijatele ettenähtud seadme-tega.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid tagavad teistest liikmesriikidest pärinevate audiovisuaalmeedia teenuste vastuvõtmisvabaduse ega piira nende taasedastamist oma territooriumil põhjustel, mis kuuluvad käesoleva direktiiviga koordineeritavatesse valdkonda-desse.

2. Teleringhäälingu puhul võivad liikmesriigid teha lõike 1 sätetest ajutiselt erandeid, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) teisest liikmesriigist edastatav teleülekanne rikub selgelt, oluliselt ja raskelt artikli 27 lõike 1 või 2 ja/või artikli 6 sätteid;

b) eelnenud 12 kuu jooksul on ringhäälinguorganisatsioon punktis a nimetatud sätteid rikkunud vähemalt kaks korda;

c) asjaomane liikmesriik on ringhäälinguorganisatsioonile ja komisjonile kirjalikult teatanud väidetavatest rikkumistest ja meetmetest, mida ta kavatseb võtta, kui taoline rikkumine toimub uuesti;

d) konsultatsioonid edastava liikmesriigi ja komisjoniga ei ole andnud rahuldavat lahendust 15 päeva jooksul alates punktis c nimetatud teatamisest ja väidetav rikkumine on jätkuv.

Kahe kuu jooksul alates liikmesriigi võetud meetmetest teatamisest otsustab komisjon, kas need meetmed on ühenduse õigusega kooskõlas. Kui komisjon otsustab, et need meetmed ei ole liidu õigusega kooskõlas, nõutakse liikmesriigilt kõnealuste meetmete kohaldamise viivitamata lõpetamist.

3. Lõige 2 ei piira ühegi menetluse, õiguskaitsevahendi ega sanktsiooni kohaldamist kõnealuse rikkumise suhtes selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla asjaomane ringhäälinguorganisatsioon kuulub.

4. Tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste puhul võib liikmesriik võtta meetmeid erandi tegemiseks lõikest 1 asjaomase teenuse puhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) meetmed:

i) on vajalikud ühel järgmistest põhjustest:

— riiklik poliitika, eelkõige kuritegude ennetamine, uurimine, avastamine ja nende eest vastutusele võtmine, sealhulgas alaealiste kaitse ning võitlus rassilise, soolise, usulise ja rahvusliku vaenu õhutamise ja üksikisikuid puudutava inimväärkuse rikkumisega;

— rahvatervise kaitse;

— avalik julgeolek, sealhulgas riigi julgeoleku ja kaitse tagamine;

— tarbijate, sealhulgas investorite kaitse;

ii) võetakse tellitava audiovisuaalmeedia teenuse vastu, mis takistab punktis i nimetatud eesmärkide saavutamist või kujutab endast tõsist ohtu nende eesmärkide saavutamisele;

iii) on nende eesmärkidega proportsionaalsed;

b) enne kõnealuste meetmete võtmist ja piiramata kohtumenetlusi, kaasa arvatud esialgsed menetlused ja eeluurimise raames võetud sammud, on liikmesriik:

i) taotlenud liikmesriigilt, kelle jurisdiktsiooni alla teenuseosutaja kuulub, meetmete võtmist ja viimane pole neid võtnud või need on olnud ebapiisavad;

ii) teatanud komisjonile ja liikmesriigile, kelle jurisdiktsiooni alla teenuseosutaja kuulub, oma kavatsusest võtta selliseid meetmeid.

5. Liikmesriigid võivad kiireloomulistel juhtudel teha erandeid lõike 4 punktis b ettenähtud tingimustest. Sellisel juhul teavitatakse meetmetest võimalikult kiiresti komisjoni ja liikmesriiki, kelle jurisdiktsiooni alla teenuseosutaja kuulub, näidates põhjused, miks liikmesriik peab juhtumit kiireloomuliseks.

6. Ilma et see piiraks liikmesriikide võimalust võtta lõigetes 4 ja 5 osutatud meetmeid, uurib komisjon võimalikult kiiresti, kas teatatud meetmed vastavad liidu õigusele. Kui komisjon otsustab, et meetmed ei ole kooskõlas liidu õigusega, palub komisjon kõnealusel liikmesriigil loobuda mis tahes kavandatud meetme võtmisest või lõpetada selle rakendamine viivitama.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid võivad nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatele meediateenuse osutajatele nõuda käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades üksikasjalikumate või rangemate eeskirjade järgimist, tingimusel et need eeskirjad on kooskõlas liidu õigusega.

2. Juhul kui liikmesriik:

a) on lõike 1 kohaselt kasutanud vabadust võtta vastu üksikasjalikumad või rangemad avalikel huvidel põhinevad eeskirjad ning

b) leiab, et teise liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluv ringhäälinguorganisatsioon edastab teleülekannet, mis tervikuna või millest peamine osa on suunatud tema territooriumile,

võib ta võtta ühendust jurisdiktsiooni omava liikmesriigiga kõikidele tekkinud probleemidele vastastikku rahuldava lahenduse leidmiseks. Esimese liikmesriigi põhjendatud taotluse kättesaamisel esitab jurisdiktsiooni omav liikmesriik ringhäälinguorganisatsioonile nõude järgida kõnealuseid avalikel huvidel põhinevaid eeskirju. Jurisdiktsiooni omav liikmesriik teatab esimesele liikmesriigile saadud tulemustest kahe kuu jooksul pärast nimetatud taotluse saamist. Kumbki liikmesriik võib paluda artikli 29 kohaselt asutatud kontaktkomiteel kõnealune juhtum läbi vaadata.

3. Esimene liikmesriik võib võtta asjakohased meetmed kõnealuse ringhäälinguorganisatsiooni vastu, kui tema hinnangul:

- a) ei ole löike 2 kohaldamise kaudu saadud tulemused rahuldavad ning
- b) kõnealune ringhäälinguorganisatsioon on asutatud jurisdiktsiooni omavas liikmesriigis, eesmärgiga hoiduda käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades kehtestatud rangeimatest eeskirjadest, mis oleksid tema suhtes kohaldatavad juhul, kui ta oleks asutatud esimesena nimetatud liikmesriigis.

Sellised meetmed peavad olema objektiivselt vajalikud, neid tuleb kohaldada mittediskrimineerival viisil ning need peavad olema taotletavate eesmärkidega proportsionaalsed.

4. Liikmesriik võib võtta löike 3 kohaseid meetmeid üksnes siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) ta on teatanud komisjonile ja liikmesriigile, kus ringhäälinguorganisatsioon on asutatud, oma kavatsusest võtta selliseid meetmeid, põhjendades samal ajal, millel tema hinnangud põhinevad, ja
- b) komisjon on otsustanud, et need meetmed on kooskõlas liidu õigusega ning eelkõige et neid meetmeid lõigete 2 ja 3 alusel võtva liikmesriigi hinnangud on nõuetekohaselt põhjendatud.

5. Komisjon teeb otsuse selle kohta, kas meetmed on kooskõlas liidu õigusega, kolme kuu jooksul alates löike 4 punkti a kohase teate saamisest. Kui komisjon otsustab, et meetmed ei ole kooskõlas ühenduse õigusega, loobub kõnealune liikmesriik kavandatud meetmete võtmisest.

6. Liikmesriigid tagavad asjakohaste vahenditega ja oma õigusaktide raames, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad meediasteenuse osutajad järgivad tegelikult käesoleva direktiivi sätteid.

7. Liikmesriigid soodustavad kaas- ja/või enesereguleerimise korda siseriiklikul tasandil käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades nende õigussüsteemis lubatud ulatuses. Kõnealune kord peab olema asjaomaste liikmesriikide põhiliste sidusrühmade seas laialt aktsepteeritud ja nägema ette tõhusa jõustamise.

8. Direktiivi 2000/31/EÜ kohaldatakse täies ulatuses, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti. Kui direktiivi 2000/31/EÜ säte on vastuolus käesoleva direktiivi sättega, siis kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.

III PEATÜKK

KÕIGI AUDIOVISUAALMEEDIA TEENUSTE SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED

Artikkel 5

Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad audiovisuaalmeedia teenuse osutajad teevad teenuse vastuvõtja-

tele kergesti, vahetult ja püsivalt kättesaadavaks vähemalt järgmise teabe:

- a) meediateenuse osutaja nimi;
- b) meediateenuse osutaja asutamiskoha geograafiline aadress;
- c) meediateenuse osutaja andmed, kaasa arvatud tema elektronposti aadress või veebileht, mille kaudu saab temaga vahetult, tõhusalt ja kiiresti ühendust võtta;
- d) rakendatavuse korral pädevad reguleerivad või järelevalveasutused.

Artikkel 6

Liikmesriigid tagavad asjakohaste meetmetega, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate osutatavad audiovisuaalmeedia teenused ei sisalda vihkamisele õhutamist soo, rassilise või etnilise päritolu või usutunnistuse alusel.

Artikkel 7

Liikmesriigid ergutavad oma jurisdiktsiooni alla kuuluvaid meediateenuse osutajaid tagama, et nende teenused tehakse järk-järgult kättesaadavaks nägemis- ja kuulmispuudega inimestele.

Artikkel 8

Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad meediateenuse osutajad ei edasta kinematograafiateoseid väljaspool õiguste valdajatega kokkulepitud ajavahemikku.

Artikkel 9

1. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate edastatavad audiovisuaalsed ärilised teadaanded vastavad järgmistele nõuetele:

- a) audiovisuaalsed ärilised teadaanded peavad olema sellistena hõlpsasti äratuntavad. Varjatud audiovisuaalsed ärilised teadaanded on keelatud;
- b) audiovisuaalsetes ärilistes teadaannetes ei tohi kasutada alalävisele tajule suunatud võtteid;
- c) audiovisuaalsed ärilised teadaanded ei tohi:

i) kahjustada inimväärikuse austamist;

ii) sisaldada ega soodustada mis tahes diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, rahvuse, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel;

- iii) soodustada tervist või ohutust kahjustavat käitumist;
- iv) soodustada keskkonnakaitset tõsiselt kahjustavat käitumist;
- d) sigarettide ja muude tubakatoodetega seotud audiovisuaalsete äriliste teadaannete kõik vormid on keelatud;
- e) audiovisuaalsed ärilised teadaanded alkohoolsete jookide kohta ei tohi olla suunatud konkreetselt alaealistele ega tohi propageerida selliste jookide liigset tarbimist;
- f) audiovisuaalsed ärilised teadaanded selliste ravimite ja raviteenuste kohta, mis on selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutaja kuulub, kättesaadavad üksnes tervishoiutöötaja väljastatava retsepti või ettekirjutuse alusel, on keelatud;
- g) audiovisuaalsed ärilised teadaanded ei tohi põhjustada füüsilist ega moraalset kahju alaealistele. Seega ei või nad otseselt keelitada alaealisi ostma või rentima toodet või teenust, kasutades ära nende kogenematust ja kergeusklikkust, otseselt ärgitada neid veenma oma vanemaid või teisi ostma reklaamitavat toodet või teenust, kasutada ära alaealiste usaldust vanemate, õpetajate ja muude isikute suhtes, ega põhjendamatult näidata alaealisi ohtlikes olukordades.

2. Liikmesriigid ja komisjon ergutavad meediateenuse osutajaid töötama välja tegevusjuhendi, mis käsitleb lastesaadete ajal või lastesaadetes edastatavaid asjakohatuid audiovisuaalseid ärilisi teadaandeid toitumiselase või füsioloogilise mõjuga toitaineid ja muid aineid sisaldavate toitude ja jookide kohta, eelkõige nende kohta, mis sisaldavad rasva, trans-rasvhappeid, soola/naatriumi ja suhkruid, mille liigne tarbimine toidus tervikuna ei ole soovitatav.

Artikkel 10

1. Spondeeritavad audiovisuaalmeedia teenused või saated peavad vastama järgmistele nõuetele:
- a) saadete sisu või teleülekannete puhul ei tohi nende edastamisega mingil juhul mõjutada viisil, mis avaldaks mõju meediateenuse osutaja vastutusele ja toimetuse sõltumatusele;
 - b) nende abil ei tohi otseselt soodustada kaupade ega teenuste ostmist või rentimist, tehes eelkõige konkreetseid müüki edendavaid vihjeid kõnealustele kaupadele või teenustele;
 - c) vaatajaid tuleb selgelt teavitada sponsorlepingu olemasolust. Spondeeritavad saated tuleb selgelt eristada, kasutades saate seisukohalt sobival viisil sponsori nime, logo ja/või muud

sümbolit, nagu viidet sponsori toodetele või teenustele või eristavat märgistust saate alguses, lõpus ja/või selle kestel.

2. Audiovisuaalmeedia teenuseid või saateid ei tohi spondeerida ettevõtteid, kelle põhitegevuseks on sigarettide ja muude tubakatoodete tootmine ja müük.

3. Ettevõtteid, kes tegelevad muu hulgas ravimite valmistamise või müügiga ja raviteenuste osutamisega, võivad nende spondeeritavates audiovisuaalmeedia teenustes või saadetes reklaamida ettevõtja nime või mainet, kuid ei tohi reklaamida selliseid konkreetseid ravimeid ega raviteenuseid, mis on selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutaja kuulub, kättesaadavad üksnes tervishoiutöötaja väljastatava retsepti või ettekirjutuse alusel.

4. Uudistesaadete ja aktuaalseid poliitilisi sündmusi käsitlevaid saateid ei tohi spondeerida. Liikmesriigid võivad keelata sponsori logo näitamise lastesaadetes, dokumentaalfilmide ja religioossetes saadetes ajal.

Artikkel 11

1. Lõikeid 2, 3 ja 4 kohaldatakse üksnes nende saadete suhtes, mis on toodetud pärast 19. detsembrist 2009.

2. Tootepaigutus on keelatud.

3. Erandina lõikest 2 on tootepaigutus, kui liikmesriik ei otsusta teisiti, vastuvõetav järgmistel juhtudel:

- a) kinematograafiateostes, filmides ja sarifilmides (seriaalides), mis on valmistatud audiovisuaalmeedia teenuste jaoks, spordisaadetes ja meelelahutussaadetes;
- b) kui selle eest ei võeta tasu, vaid pakutakse tasuta teatud kaupu ja teenuseid, näiteks saate tootmiseks vajalikud rekvisiidid ja auhinnad, eesmärgiga need saatesse lisada.

Punktis a sätestatud erandit ei kohaldata lastesaadete suhtes.

Saated, mis sisaldavad tootepaigutust, peavad täitma vähemalt kõiki järgmisi nõudeid:

- a) nende sisu ja teleülekannete puhul ei mõjutata nende edastamisega mingil juhul viisil, mis avaldaks mõju meediateenuse osutaja vastutusele ja toimetuse sõltumatusele;
- b) nende abil ei soodustata otseselt kaupade ega teenuste ostmist või rentimist, eelkõige tehes konkreetseid müüki edendavaid vihjeid kõnealustele kaupade või teenustele suhtes;
- c) nad ei tõsta kõnealust toodet alusetult esile;

d) vaatajaid teavitatakse selgelt tootepaigutuse olemasolust. Vaatajate võimaliku segaduse vältimiseks märgistatakse tootepaigutust sisaldavad saated asjakohaselt saate alguses ja lõpus ning pärast reklaampausi.

Erandkorras võivad liikmesriigid loobuda punktis d sätestatud nõuete kohaldamisest, tingimusel et kõnealust saadet ei ole tootnud ega tellinud meediateenuse osutaja ise ega temaga seotud ettevõtte.

4. Igal juhul ei tohi saated sisaldada järgmiste toodete paigutust:

- a) tubakatooted või sigaretid või selliste ettevõtete tootepaigutus, kelle põhitegevuseks on sigarettide ja muude tubakatoodete tootmine ja müük;
- b) konkreetsed ravimid või raviteenused, mis on selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutaja kuulub, kättesaadavad üksnes tervishoiutöötaja väljastatava retsepti või ettekirjutuse alusel.

IV PEATÜKK

ÜKSNES TELLITAVATE AUDIOVISUAALMEEDIA TEENUSTE SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED

Artikkel 12

Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate osutatavad tellitavad audiovisuaalmeedia teenused, mis võivad tõsiselt kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlbelist arengut, tehakse kättesaadavaks üksnes viisil, mis tagab selle, et alaealised tavaliselt selliseid tellitavaid audiovisuaalmeedia teenuseid ei kuule ega näe.

Artikkel 13

1. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate osutatavad tellitavad audiovisuaalmeedia teenused edendavad asjakohaste meetmetega Euroopa päritolu teoste tootmist ja kättesaadavust, kui see on teostatav. Selline edendamine võib muu hulgas olla seotud selliste teenustega antava rahalise toetusega Euroopa päritolu teoste tootmiseks ja neid teoseid käsitlevate õiguste omandamiseks või Euroopa päritolu teoste osakaalu ja/või nende esiletoomisega tellitava audiovisuaalmeedia teenuse pakutavates programmikataloogides.

2. Liikmesriigid annavad komisjonile hiljemalt 19. detsembril 2011 ja seejärel iga nelja aasta järel aru lõike 1 rakendamisest.

3. Komisjon annab liikmesriikide esitatud teabe ja sõltumatu uuringu alusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru lõike 1 kohaldamise kohta, võttes arvesse turu ja tehnika arengut ning kultuurilise mitmekesisuse eesmärki.

V PEATÜKK

AINUÕIGUSED JA LÜHIUUDISTE EDASTAMINE TELERING-HÄÄLINGUS

Artikkel 14

1. Iga liikmesriik võib kooskõlas liidu õigusega võtta meetmeid tagamaks, et tema jurisdiktsiooni alla kuuluvad ringhäälinguorganisatsioonid ei edasta sündmusi, mida kõnealune liikmesriik käsitleb ühiskonnale väga tähtsatena, ainuõiguslikult ega viisil, millega võetakse oluliselt osalt kõnealuse liikmesriigi elanikkonnast võimalus jälgida selliseid sündmusi otseülekande või hilisema edastusena tasuta televisioonis. Kui liikmesriik võtab sellised meetmed, koostab ta selliste riiklike või mitteriiklike sündmuste loetelu, mida ta käsitleb ühiskonnale väga tähtsana. Liikmesriik teeb seda selgel ja läbipaistval viisil ning aegsasti. Sealjuures määrab asjaomane liikmesriik samuti kindlaks, kas need sündmused peaksid olema kättesaadavad täieliku või osalise otseülekandena või siis täieliku või osalise hilisema edastusena, kui viimane on objektiivsetel põhjustel avalikkuse huvides vajalik või asjakohane.

2. Liikmesriigid teatavad lõike 1 kohaselt võetud või võetavatest meetmetest viivitamata komisjonile. Kolme kuu jooksul alates teatamisest kontrollib komisjon selliste meetmete vastavust liidu õigusele ja edastab need teistele liikmesriikidele. Komisjon palub artikli 29 kohaselt asutatud kontaktkomiteel esitada arvamus. Komisjon avaldab võetud meetmed viivitamata Euroopa Liidu Teatajas ja vähemalt kord aastas liikmesriikide võetud meetmete koondloendi.

3. Liikmesriigid tagavad asjakohaste vahenditega oma õigusaktide raames, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad ringhäälinguorganisatsioonid ei kasuta pärast 18. detsembrist 2007 nende ostetud ainuõigusi nii, et sellega võetakse oluliselt osalt teise liikmesriigi elanikkonnast võimalus jälgida nimetatud teise liikmesriigi poolt kooskõlas lõigete 1 ja 2 määratletud sündmusi täieliku või osalise otseülekandena või siis täieliku või osalise hilisema edastusena, kui viimane on objektiivsetel põhjustel avalikkuse huvides vajalik või asjakohane, nagu nimetatud teine liikmesriik on lõike 1 kohaselt määranud.

Artikkel 15

1. Liikmesriigid tagavad, et lühiuudiste puhul ei jäeta liidus asutatud ringhäälinguorganisatsioone ilma juurdepääsust õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel alustel üldsusele suurt huvi pakkuvatele üritustele, mida edastab nende jurisdiktsiooni alla kuuluv ringhäälinguorganisatsioon ainuõiguse alusel.

2. Kui juurdepääsu taotleva ringhäälinguorganisatsiooniga samas liikmesriigis asutatud teine ringhäälinguorganisatsioon on omandanud ainuõiguse kõnealuse sündmuse puhuks, tuleb juurdepääsu taotleda sellelt ringhäälinguorganisatsioonilt.

3. Liikmesriigid tagavad sellise juurdepääsu, võimaldades ringhäälinguorganisatsioonidel vabalt valida edastava ringhäälinguorganisatsiooni signaalist lühilõike, viidates juhul, kui see on praktilistel kaalutlustel võimalik, vähemalt nende allikale.

4. Alternatiivina lõikele 3 võib liikmesriik luua võrdväärse süsteemi, millega saadakse õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel alustel juurdepääs teiste vahendite abil.

5. Selliseid lühilõike kasutatakse üksnes üldistes uudistesaadetes ning neid võib kasutada tellitavates audiovisuaalmeedia teenustes ainult siis, kui sama meediateenuse osutaja pakub sama saadet hiljem.

6. Ilma et see piiraks lõigete 1–5 kohaldamist, tagavad liikmesriigid kooskõlas nende õigussüsteemi ja tavade, et määratakse kindlaks selliste lühilõikude kasutamist käsitlevad tingimused ja kord, eelkõige igasugune hüvitamiskord, lühilõikude maksimumpikkus ja nende edastamisele seatud ajapiirangud. Kui nähakse ette hüvitis, ei ületa see juurdepääsu tagamisega otseselt seotud lisakulusid.

VI PEATÜKK

TELEPROGRAMMIDE LEVITAMISE JA TOOTMISE EDENDAMINE

Artikkel 16

1. Võimaluse korral tagavad liikmesriigid asjakohaste vahenditega, et ringhäälinguorganisatsioonid reserveerivad Euroopa päritoluga teostele suurema osa oma saateajast, välja arvatud uudiste, spordisündmuste, ajaviitemängude, reklaami, teleteksti ning otsepakkumiste edastamiseks määratud aeg. Selline osakaal tuleks saavutada järk-järgult, täites asjakohaseid nõudeid ja pidades silmas ringhäälinguorganisatsiooni kohustust pakkuda oma vaatajaskonnale nii teabe-, haridus-, kultuuri- kui ka meelelahutussaateid.

2. Kui lõikes 1 sätestatud osakaalu ei ole võimalik saavutada, ei tohi see olla väiksem kui 1988. aasta keskmine asjaomases liikmesriigis.

Kreeka ja Portugali puhul asendatakse 1988. aasta 1990. aastaga.

3. Alates 3. oktoobrist 1991 esitavad liikmesriigid komisjonile iga kahe aasta tagant aruande käesoleva artikli ja artikli 17 kohaldamise kohta.

See aruanne sisaldab eelkõige statistilist ülevaadet käesolevas artiklis ja artiklis 17 nimetatud osakaalude saavutamise kohta igas teleprogrammis, mis kuulub asjaomase liikmesriigi jurisdiktsiooni alla, ning kõnealuse osakaalu mitteraavutamise korral iga üksikjuhu põhjused ja osakaalu saavutamiseks võetud või kavandavad meetmed.

Komisjon teatab nendest aruannetest, millele ta lisab vajaduse korral arvamuse, teistele liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile. Komisjon tagab, et käesolevat artiklit ja artiklit 17 kohaldatakse kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu sätetega. Komisjon võib oma arvamuses eelkõige arvesse võtta saavutatud edu võrreldes eelnenud aastatega, uute ringhäälingusaadete osakaalu programmist, uutele teleringhäälinguorganisatsioonidele eriomaseid asjaolusid ja väikese audiovisuaalse tootmisvõimsuse või kitsa keelealaga riikide eriolukorda.

Artikkel 17

Võimaluse korral tagavad liikmesriigid asjakohaste vahenditega, et ringhäälinguorganisatsioonid reserveerivad ringhäälinguorganisatsioonidest sõltumatute tootjate loodud Euroopa päritoluga teostele vähemalt 10 % oma saateajast, välja arvatud uudiste, spordisündmuste, ajaviitemängude, reklaami, teleteksti ning otsepakkumiste edastamiseks määratud aeg, või liikmesriigi äranägemisel vähemalt 10 % oma programmide eelarvest. Selline osakaal tuleks saavutada järk-järgult, täites asjakohaseid nõudeid ja pidades silmas ringhäälinguorganisatsiooni kohustust pakkuda oma vaatajaskonnale nii teabe-, haridus-, kultuuri- kui ka meelelahutussaateid. See tuleb saavutada piisava osakaalu reserveerimisega uutele teostele, s.o teostele, mis edastatakse viie aasta jooksul alates nende valmistamisest.

Artikkel 18

Käesolevat peatükki ei kohaldata telesaadete suhtes, mis on mõeldud kohalikule vaatajaskonnale ja mis ei kuulu siseriikliku televõrku.

VII PEATÜKK

TELEREKLAAM JA OTSEPAKKUMINE

Artikkel 19

1. Telereklaam ja otsepakkumised on hõlpsasti äratuntavad ja eristatavad toimetatavast sisust. Ilma et see piiraks uute reklaamitehnikate kasutamist, hoitakse telereklaam ja otsepakkumised saate muudest osadest lahus optiliste ja/või akustiliste ja/või ruumiliste vahendite abil.

2. Eraldiseisvad reklaami- ja otsepakkumise lõigud (v.a spordisündmuste ülekannetes) on erand.

Artikkel 20

1. Liikmesriigid tagavad reklaami ja otsepakkumise edastamise korral saadete ajal, et ei kahjustata saadete terviklikkust, võttes arvesse asjaomase saate loomulikke pause, kestust ja laadi, ning õiguste valdajate õigusi.

2. Telefilmide (välja arvatud telesarjad, seriaalid ja dokumentaalfilmid), kinematograafiateoste ja uudistesaadete edastamise korral võib teha ühe katkestuse iga vähemalt programmikohase 30-minutilise ajavahemiku kohta telereklaamide ja/või otsepakkumiste näitamiseks. Lastesaadete edastamise korral võib teha ühe katkestuse iga vähemalt programmikohase 30-minutilise ajavahemiku kohta telereklaamide ja/või otsepakkumiste näitamiseks tingimusel, et saate kestus on pikem kui 30 minutit. Usutalituste ülekannete vahele ei või paigutada telereklaami ega otsepakkumisi.

Artikkel 21

Ravimite, mille turustamiseks on vaja müügiluba direktiivi 2001/83/EÜ tähenduses, ja raviteenuste otsepakkumine on keelatud.

Artikkel 22

Alkohoolsete jookide telereklaam ja otsepakkumised peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) see ei või olla suunatud otseselt alaealistele ega mingil juhul kujutada alaealisi kõnealuseid jooke tarbimas;
- b) selles ei seostata alkoholi tarbimist kehalise suutlikkuse suurenemise ega liiklusvahendi juhtimisega;
- c) see ei loo kujutlust, et alkoholi tarbimine soodustab sotsiaalset või seksuaalset edukust;
- d) selles ei väideta, et alkoholil on raviomadusi või et see ergutab või rahustab või aitab lahendada isiklikke probleeme;
- e) see ei tohi soodustada alkoholi liigtarbimist ega esitada karskust või mõõdukust negatiivse omadusena;
- f) selles ei rõhutata, et suur alkoholisisaldus on jookide positiivne omadus.

Artikkel 23

1. Telereklaamilõikude ja otsepakkumiste lõikude osakaal ühes tunnis ei tohi ületada 20 %.

2. Lõiget 1 ei kohaldata teadaannete suhtes, mida ringhäälinguorganisatsioon edastab seoses oma saadetega, ning otseselt nendest saadetest tulenevate lisatoodete, sponsorstudeadete ja tootepaigutuse suhtes.

Artikkel 24

Otsepakkumise saated peavad olema sellistena selgesti eristatavad heli ja kujutise abil ning nende katkestusteta kestus on vähemalt 15 minutit.

Artikkel 25

Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* telekanalite suhtes, mis on pühendatud eranditult reklaamile ja otsepakkumisele, samuti telekanalite suhtes, mis on pühendatud eranditult enesereklaamile.

IV peatükki ja samuti artiklit 20 ning artiklit 23 ei kohaldata kõnealuste kanalite suhtes.

Artikkel 26

Ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, võivad liikmesriigid liidu õigust asjakohaselt arvesse võttes üksnes oma riigi territooriumile mõeldud teleülekannete suhtes, mida avalikkus ei saa üheski teises liikmesriigis otseselt ega kaudselt vastu võtta, kehtestada muid kui artikli 20 lõikes 2 ning artiklis 23 sätestatud eeskirju.

VIII PEATÜKK

ALAEALISTE KAITSE TELERINGHÄÄLINGUS

Artikkel 27

1. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate teleringhäälinguorganisatsioonide edastatavate telesaadete hulgas ei ole ühtki sellist saadet, eelkõige pornograafiat või põhjendamatut vägivalda sisaldavat, mis võib tõsiselt kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset ja kõlbelist arengut.

2. Lõikes 1 sätestatud meetmed laienevad ka muudele saadetele, mis tõenäoliselt kahjustavad alaealiste füüsilist, vaimset ja kõlbelist arengut, välja arvatud juhul, kui ringhäälingusaate edastusaja valiku või mõne tehnilise meetme abil on tagatud, et edastuspiirkonna alaealised selliseid ringhäälingusaateid tavaliselt ei kuule ega näe.

3. Lisaks sellele tagavad liikmesriigid selliste saadete kodeerimata edastamise korral, et nendele saadetele eelneb akustiline hoiatus või et neid saab ära tunda sümboli järgi, mis on nähtav kogu saate jooksul.

IX PEATÜKK

ÕIGUS ESITADA VASTULAUSE TELERINGHÄÄLINGUS*Artikkel 28*

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide muude tsiviil-, haldus- ja kriminaalõiguslike sätete kohaldamist, peab vastulause esitamise õigus või võrdväärne õiguskaitsevahend olema koda- või riik-kondsusest olenemata igal füüsilisel ja juriidilisel isikul, kelle õigustatud huve on eelkõige maine või hea nime osas kahjustatud telesaates esitatud ebaõigete väidetega. Liikmesriigid tagavad, et vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite tegelikku kasutamist ei takista põhjendamatute tingimuste kehtestamine. Vastulause edastatakse mõistliku aja jooksul pärast põhjendatud nõude esitamist nõude aluseks olevale saatele vastaval ajal ja viisil.

2. Vastulause esitamise õigust või võrdväärseid õiguskaitsevahendeid kohaldatakse kõikide liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate ringhäälinguorganisatsioonide suhtes.

3. Liikmesriigid võtavad meetmeid, mis on vajalikud vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kehtestamiseks, ja määravad kindlaks nende kasutamise korra. Eelkõige tagavad nad, et kõnealuse õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kasutamiseks on piisavalt aega ja et nende kasutamise kord võimaldab teistes liikmesriikides elavatel või asuvatel füüsilistel ja juriidilistel isikutel neid nõuetekohaselt kasutada.

4. Taotluse vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kasutamiseks võib tagasi lükata, kui selline vastulause ei ole lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaselt õigustatud, kui sellega kaasneks karistatav tegu, kui sellega võetaks ringhäälinguorganisatsioon tsiviilvastutusele või kui see on heade tavade vastuolus.

5. Nähakse ette menetlusnormid, mille alusel saab vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kasutamist käsitlevaid vaidlusi kohtulikult läbi vaadata.

X PEATÜKK

KONTAKTKOMITEE*Artikkel 29*

1. Komisjoni egiidi all on asutatud kontaktkomitee. Komiteesse kuuluvad liikmesriikide pädevate asutuste esindajad. Komitee eesistuja on komisjoni esindaja ja see tuleb kokku kas eesistuja algatusel või liikmesriigi delegatsiooni taotlusel.

2. Kontaktkomitee ülesanded on järgmised:

a) hõlbustada käesoleva direktiivi tegelikku rakendamist korrapäraste nõupidamiste kaudu, käsitledes direktiivi, eelkõige selle artikli 2 kohaldamisest tulenevaid praktilisi probleeme ja muid küsimusi, mille arutamist peetakse kasulikuks;

b) esitada omal algatusel või komisjoni taotluse korral arvamusi käesoleva direktiivi kohaldamise kohta liikmesriikides;

c) toimida arutelukohana, kus arutatakse seda, milliseid küsimusi tuleks käsitleda artikli 16 lõike 3 kohaselt liikmesriikide esitatavates aruannetes ja nende aruannete metoodikat;

d) arutada nende korrapäraste nõupidamiste tulemusi, mida komisjon peab ringhäälinguorganisatsioonide, tootjate, tarbijate, valmistajate, teenusepakkujate ning ametiühingute ja loometöö tegijate esindajatega;

e) hõlbustada liikmesriikide ja komisjoni vahelist teabevahetust audiovisuaalmeedia teenuseid käsitlevate reguleerivate meetmete hetkeolukorra ja arengu üle, võttes arvesse liidu audiovisuaalpoliitikat ja asjakohaseid tehnilisi arenguid;

f) uurida kõiki kõnealuse sektori arengusuundi, mille arutamine tundub kasulikuna.

XI PEATÜKK

LIIKMESRIIKIDE REGULEERIVATE ASUTUSTE VAHELINE KOOSTÖÖ*Artikkel 30*

Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et anda üksteisele ja komisjonile käesoleva direktiivi sätete, eelkõige artiklites 2, 3 ja 4 kohaldamiseks vajalikku teavet, eelkõige liikmesriikide pädevate sõltumatute reguleerivate asutuste kaudu.

XII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 31*

Käesoleva direktiiviga kooskõlastamata valdkondades ei mõjuta direktiiv liikmesriikide õigusi ega kohustusi, mis tulenevad kehtivatest telekommunikatsiooni ja ringhäälingut käsitlevatest konventsioonidest.

Artikkel 32

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 33

Komisjon esitab hiljemalt 19. detsembril 2011 ja seejärel iga kolme aasta tagant Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta ja teeb vajaduse korral täiendavaid ettepanekuid direktiivi kohandamiseks audiovisuaalmeedia teenuste valdkonna arenguga, võttes eriti arvesse tehnika viimaseid arenguid, sektori konkurentsivõimet ja meediakirjaoskuse taset kõikides liikmesriikides.

Aruandes hinnatakse samuti lastesaadete ajal edastatava telereklaami küsimust ning eelkõige seda, kas käesolevas direktiivis esitatud kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed eeskirjad on võimaldanud nõuetekohast kaitset.

Artikkel 34

Direktiiv 89/552/EMÜ, mida on muudetud I lisa A osas loetletud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks; see ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud I lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmise tähtpäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 35

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 36

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 10. märts 2010

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
D. LÓPEZ GARRIDO

I LISA

A OSA

Kehetetuks tunnistatud direktiiv koos muudatustega

(märgitud artiklis 34)

Nõukogu direktiiv 89/552/EMÜ
(EÜT L 298, 17.10.1989, lk 23)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/36/EÜ
(EÜT L 202, 30.7.1997, lk 60)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/65/EÜ Ainult artikkel 1
(ELT L 332, 18.12.2007, lk 27)

B OSA

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevad

(märgitud artiklis 34)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
89/552/EMÜ	3. oktoober 1991
97/36/EÜ	31. detsember 1998
2007/65/EÜ	19. detsember 2009

II LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 89/552/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 sissejuhatus	Artikli 1 lõike 1 sissejuhatus
Artikli 1 punkti a sissejuhatus	Artikli 1 lõike 1 punkti a sissejuhatus
Artikli 1 punkti a esimene taane	Artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkt i
Artikli 1 punkti a teine taane	Artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkt ii
Artikli 1 punktid b–m	Artikli 1 lõike 1 punktid b–m
Artikli 1 punkti n alapunkti i sissejuhatus	Artikli 1 lõike 1 punkti n sissejuhatus
Artikli 1 punkti n alapunkti i esimene taane	Artikli 1 lõike 1 punkti n alapunkt i
Artikli 1 punkti n alapunkti i teine taane	Artikli 1 lõike 1 punkti n alapunkt ii
Artikli 1 punkti n alapunkti i kolmas taane	Artikli 1 lõike 1 punkti n alapunkt iii
Artikli 1 punkti n alapunkti i neljas taane	Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 punkti n alapunkti ii sissejuhatus	Artikli 1 lõike 3 sissejuhatus
Artikli 1 punkti n alapunkti ii esimene taane	Artikli 1 lõike 3 punkt i
Artikli 1 punkti n alapunkti ii teine taane	Artikli 1 lõike 3 punkt ii
Artikli 1 punkti n alapunkti ii kolmas taane	Artikli 1 lõike 3 punkt iii
Artikli 1 punkti n alapunkt iii	Artikli 1 lõige 4
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 2a lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 3 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 2a lõike 4 sissejuhatus	Artikli 3 lõike 4 sissejuhatus
Artikli 2a lõike 4 punkt a	Artikli 3 lõike 4 punkt a
Artikli 2a lõike 4 punkti b sissejuhatus	Artikli 3 lõike 4 punkti b sissejuhatus
Artikli 2a lõike 4 punkti b esimene taane	Artikli 3 lõike 4 punkti b alapunkt i
Artikli 2a lõike 4 punkti b teine taane	Artikli 3 lõike 4 punkti b alapunkt ii
Artikli 2a lõiked 5 ja 6	Artikli 3 lõiked 5 ja 6
Artikkel 3	Artikkel 4
Artikkel 3a	Artikkel 5
Artikkel 3b	Artikkel 6
Artikkel 3c	Artikkel 7
Artikkel 3d	Artikkel 8
Artikkel 3e	Artikkel 9
Artikkel 3f	Artikkel 10
Artikli 3g lõige 1	Artikli 11 lõige 2
Artikli 3g lõike 2 esimese lõigu sissejuhatus	Artikli 11 lõike 3 esimese lõigu sissejuhatus
Artikli 3g lõike 2 esimese lõigu esimene taane	Artikli 11 lõike 3 esimese lõigu punkt a
Artikli 3g lõike 2 esimese lõigu teine taane	Artikli 11 lõike 3 esimese lõigu punkt b
Artikli 3g lõike 2 teine, kolmas ja neljas lõik	Artikli 11 lõike 3 teine, kolmas ja neljas lõik

Direktiiv 89/552/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 3g lõige 3	Artikli 11 lõige 4
Artikli 3g lõige 4	Artikli 11 lõige 1
Artikkel 3h	Artikkel 12
Artikkel 3i	Artikkel 13
Artikkel 3j	Artikkel 14
Artikkel 3k	Artikkel 15
Artikli 4 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 16 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 4 lõige 4	—
Artikkel 5	Artikkel 17
Artikkel 9	Artikkel 18
Artikkel 10	Artikkel 19
Artikkel 11	Artikkel 20
Artikkel 14	Artikkel 21
Artikkel 15	Artikkel 22
Artikkel 18	Artikkel 23
Artikkel 18a	Artikkel 24
Artikkel 19	Artikkel 25
Artikkel 20	Artikkel 26
Artikkel 22	Artikkel 27
Artikkel 23	Artikkel 28
Artikkel 23a	Artikkel 29
Artikkel 23b	Artikkel 30
Artikkel 24	Artikkel 31
—	Artikkel 32
Artikkel 26	Artikkel 33
—	Artikkel 34
—	Artikkel 35
Artikkel 27	Artikkel 36
—	I lisa
—	II lisa

Tellimishinnad aastal 2010 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

CD-ROM asendatakse 2010. aasta jooksul DVDga.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

ET